

- א. פתח דבר 1
- ב. נטל ההוכחה מוטל על התובעות, והן לא עמדו בו; הראיות שהציגו – קלושות ביותר. די בכך לדחות את התובענה 2
- ג. התשתית העובדתית 3
- ד. התובעות לא ביססו את העילות המשפטיות להן טענו בכתב התביעה 6
- ה. כל אחד מבין הדין הישראלי, הפסיקה המשווה, כללי פייסבוק, וההסכמות בין הצדדים - מחייב דחיית התובענה וקביעה שזכויות הניהול בדף שייכות לנתבע 7
- ה. 1. הדין הישראלי תומך בהיות הנתבע בעלי הדף 7
- ה. 2. מדיניות פייסבוק תומכת בהיות הדף של הנתבע 8
- ה. 3. הפסיקה המשווה מהמשפט האמריקני תומכת בהיות הדף של הנתבע 8
- ה. 4. הסכמת הצדדים והנהוג ביניהם תומכים בעמדת הנתבע 12
- ו. העמדת דברים על דיוקם – התייחסות נוספת לאמירות בסיכומי התובעות 13
- ו. 1. תרומת התובעות לדף הפייסבוק והטענה כי מעת לעת השתמש דף הפייסבוק בתכני התכנית, ולהיפך 13
- ו. 2. מעמדו של הנתבע בעת החתימה על ההסכם 13
- ו. 3. "אי הדיוקים" בעדותו של מר הלמן 14
- ז. הסעדים הנדרשים הינם חריגים ו"תוקפניים" 14
- ח. סוף דבר 15

א.

ב. פתח דבר

1. עניין לנו בשתי "אמהות" המבקשות לזכות בזכויות ביחס ל"ילד" אחד – דף הפייסבוק הנקרא "הצינור" (להלן: "הדף"), וכל אחת מהן מבקשת מבית הדין הנכבד להכיר בזכויותיהן בנער שבגר.
2. "אם" אחת (הנתבע), לבדה יזמה את הלידה שלתובעות לא היה כל עניין בה, לבדה ילדה את הדף, גידלה אותו, עיצבה אותו ואת אופיו, ונתנה לו את דמותה. מתווי פני הנער, הדף, נשקפים פני הנתבע.
3. ה"אם" השניה (התובעת 2) לא הכירה את הרך הנולד בתחילת דרכו, הוא ושכמותו לא עניינו אותה. גם כשנודע לה על קיומו, השקיפה היא על ה"אם הביולוגית" מרחוק ולא השקיעה מאמצים, זמן או כסף בגידול הנער שהפך מוצלח. האם השניה גידלה אף ילדים רבים נוספים, להם הקדישה את משאביה תוך שהיא משאירה את הראשונה (הביולוגית) לגדל את הילד כמעט לבדה. כעת, לאחר שנים ארוכות, פונה האם השניה לבית הדין הנכבד ומבקשת שיקטוף את הנער מידי אימו הביולוגית וימסרו בידה, אך בשל הטענה שהאם הביולוגית הועסקה על ידה עת ילדה את הילד.
4. התובעות מבססות את תביעתן על הטענה, כי "לכל תכנית טלוויזיה יש דף פייסבוק". אכן, למרבית התכניות (לא לכולן) יש דף פייסבוק שהערוץ שמשדר אותן פתח ומנהל על חשבונן, כפי שעושות התובעות בדפי תכניות שלהן, ודפים אלו עוסקים בתכנית בלבד. לעומת זאת, הדף נשוא דיוננו, נפתח על ידי הנתבע מחוץ למסגרת תפקידו אצל התובעת 2, כפי שהוכח. לדף היו קשרי גומלין, דו צדדיים, עם התכנית (הרי שניהם היו מיזמים שזים והוביל הנתבע - גיא לרר, ולכן קשרי הגומלין אך טבעיים). אלא שקשרים אלו אינם מעניקים לתובעות (שאחת מהן כלל לא הייתה מעסיקתו של הנתבע) זכויות.
5. מי שהיה מנכ"ל התובעת 2 בזמן אמיתי העיד חד משמעית, כי התובעת 2 לא יזמה את פתיחת הדף וכי בעת יצירת הדף, דפי פייסבוק כלל לא עניינו את התובעות (ע' 130, ש' 4-1). בית הדין הנכבד מתבקש לשים את ליבו לכך שאין לצפות בעבר ב"משקפיים של היום"; יש לברר את כוונת הצדדים בעת הרלוונטית כפי שהציגו אותה העדים בעלי הידיעה אישית בנושא. המועד הרלוונטי ליצירת הזכויות בדף הוא מועד פתיחת הדף על ידי הנתבע, ביוזמתו, ובהעדר כל קשר או תמיכה בין התובעות לדף לעת ההיא. הנתבע הקים (בעצמו ועל חשבונן) דף פייסבוק, למעלה משנתיים לפני שהתובעות החלו להקים דפי פייסבוק (בשנת 2010) ובתקופה בה עניין זה כלל לא עניין את התובעות. כיוון שכך גם לא נוהל ותוחזק הדף על ידן ולא נעשה כל מאמץ להעביר את הזכויות בו לידיהן.
6. התובעות מבקשות ליטול לעצמן דף שיצר התובע שלא כחלק מהעסקתו אצל התובעת 2; מחוץ לגדר תפקידו ומשרתו; בלא ששילמו לו תמורה בעבור יצירתו והשעות הרבות שהשקיע בה; בעוד הוא עצמו מוציא משאבים לא מבוטלים להקמת ותפעול הדף.
7. דפי הפייסבוק של התובעות החלו כאמור להיווצר למעלה שנתיים לאחר מכן (ס' 51 לתצהיר לרר; עדות גלבו, ע' 117, ש' 7). בעת פתיחת הדף, לא היה לאף תכנית של התובעות דף פייסבוק. התוכניות הראשונות להן פתחו דפי פייסבוק היו בשנת 2010 בלבד. דף הפייסבוק של תכניתה של אושרת קוטלר בה התחילה הפינה את דרכה עד שהפכה לתוכנית נפתח בשנת 2013 בלבד (נספח 3 לתגובה).
8. התובעות השקיעו בדפים האחרים (אך לא בדף דנו) משאבים עצומים: הדפים האחרים נוצרו ונהלו על ידי עובדים ייעודיים לצורך זה של נענעו 10 (ולאחר מכן 10.tv) שקיבלו שכר לשם כך; בכוח אדם ייעודי; שילמו על קידום ממומן לאותם דפים (ע' 47, ש' 1-5); נשאו בתקציבם וניהלו אותם. הבדלים אלו

עולים מהראיות ומחייבים מסקנה חד משמעית כי הדף נשוא הליכים אלו אינו של התובעות.

9. הן לאור ההסכמים בין הצדדים, הן לאור התנהלות הצדדים והן לאור הבנת נציגי התובעות עצמן בזמן אמיתי (ראו תצהירי בנזימן וגלבע), נוצר הדף ונוהל על ידי הנתבע כפרוייקט עצמאי שלו שלא במסגרת יחסי עובד-מעסיק, וזו היא העובדה הפשוטה ממנה מתעלמות התובעות לכל אורך הדרך.
10. הדבר עולה אף מניסוחו (בידי התובעת 2) של הסכם ההעסקה של הנתבע, על כל תיקוניו, שעסק רק בתחום הטלוויזיה (אף שפעילות הפייסבוק של הנתבע היתה ידועה היטב לתובעת 2 ובזמן אמיתי) ואשר לא כלל הוראות לעניין זה אף בפרק הקניין הרוחני.
11. הוכח, כי לכל אורך השנים לא אחזה מי מהתובעות ב"זכויות ניהול" בדף, וכעת אין הן זכאיות לבקש "להשיבן לרשותן" (כלשון התביעה) דבר שלא היה בידן מלכתחילה.
12. באופן נדיר בתביעות מסוג זה שבין מעסיק לעובד, התובעות בחרו שלא להעיד את מנהליו של הנתבע (בהווה ובעבר), ומהחקירות – ברור מדוע חששו לעשות כן. הסיבה פשוטה: **עובדי התובעות לשעבר (כולל מנכ"ל, עורך תוכנית ותחקירן) העידו חד משמעית עובדות הסותרות את טענת התובעות.**

ג. נטל ההוכחה מוטל על התובעות, והן לא עמדו בו; הראיות שהציגו – קלושות ביותר. די בכך לדחות את התובענה

13. "המוציא מחברו – עליו הראיה". זו התורה כולה על רגל אחת ודי בה כדי להביא לדחיית התביעה.
14. **הנטל הוא על התובעות, המבקשות להוציא מידי הנתבע. קל וחומר בתביעה זו שמהותה האמיתית - צו עשה שמטרתו שינוי המצב שנהג שנים רבות (משך כעשור) ויצירת מצב חדש שמעולם לא נהג.**
15. עיון בסיכומי התובעות מלמד שהן לא הציגו ראיות ממשיות התומכות בעמדתן, אלא רק ניסו "להפריך" חלקים מטענות הנתבע כבסיס לסעדים התוקפניים להם עתרו. אל לבית הדין הנכבד לאפשר ניצול כה ציני של סדרי הדין והראיות.
16. עיון בתביעה וב"הוכחות" מגלה, כי עניין לנו בתובעות שלא העלו כל טענה משך כ-10 שנים, וכעת עותרות לבית הדין הנכבד באמצעות עד בודד (שהתברר בחקירתו כי אינו מכיר אישית את העובדות הרלוונטיות), ללא כל מסמך התומך בעמדתן וללא חוות דעת מומחה שתתמוך בעמדתן.
17. כלום יעלה על הדעת כי תובעות תזכינה במשפט ללא כל אסמכתא לטענותיהן (ומנגד מגיש הנתבע תצהירים של עובדי התובעות (!!!) המעידים את ההיפך הגמור מטענות התובעות?!). זאת, בפרט כאשר לתובעות, כיוזמות ההליך, היה די והותר זמן לאסוף ולהציג ראיות ועדים, אך לא עשו כן.
18. כאמור, התובעות העידו עד אחד בלבד, שהודה בהגינותו כי אינו מכיר מידיעה אישית אף עובדה רלוונטית לתיק, אלא כאלו שארעו בשנתיים האחרונות בלבד (ע' 31, ש' 15-24). העד נאלץ להודות, כי:
- לא היה נציג מעסיקת הנתבע, אלא של התובעת 1 שכלל לא העסיקה את הנתבע (ע' 30, ש' 14-24);
 - לא היה מעולם המנהל האחראי על הנתבע (ע' 30, ש' 22-24);
 - לא היתה לו כל אחריות ביחס לדפי הפייסבוק של ערוץ 10 (ע' 74, ש' 8-13);
 - לא היה לו קשר עם הנתבע ואין לו כל ידיעה אישית לגבי העסקתו הראשונה בשנת 2005 (ע' 30, ש' 22-24); בעת ניהול המשא ומתן ליצירת הפינה המקורית (ע' 30, ש' 26-31; ע' 31, ש' 11); ובעת הפיכת הפינה לתכנית בשנת 2010 (ע' 31, ש' 12-14);
 - אינו מודע לשיחות שנערכו בין נציגי התובעות לבין הנתבע (לשאלת בית הדין, ע' 32, ש' 24-30);
 - אינו מכיר ולו אחד מעובדי התובעות שהפעיל (לטענתו) את הדף, למעט הנתבע ומי שהנתבע עצמו שילם לו, מר שפיר (ע' 33, ש' 24 – ע' 34, ש' 31);
 - עמדתו בדבר היות הדף "של התובעות" היא "הנחה" בלבד ללא ידיעה של ממש (ע' 33, ש' 9-23);
19. מר הלדמן סיכם את "ידיעתו" בנושא במשפט - "ש. כלומר, כל מה שאמרת לי הוא לא מידיעה אישית אלא מהנחות שלך? ת. לא, מידיעה אישית ... פשוט מאוד עשיתי לייק ל"הצינור"... (ע' 34, ש' 30 – ע' 35, ש' 9). והעד שזה מקור הידע שלו, הוא העד היחיד (!) עליו מסתמכות התובעות.
20. אפילו בית הדין הנכבד העיר לח"מ, כי "אין [לעד] מושג על ההתנהלות בין גיא לרר לראודור בנזימן" (ע' 32, ש' 15). בתגובה לבקשת הח"מ למחוק את התצהיר הוסיף בית הדין הנכבד - "עורך דין ליכטנשטיין בוא אני אחסוך לך ... אנחנו ניתן את המשקל הראוי לכל עובדה שתוכח כלא ידועה לו באופן אישי" (ע' 31, ש' 28-30) ואף קיבל החלטה חד משמעית בעקבות בקשת הח"מ - "כמובן שהמשקל לתצהיר עצמו יינתן בהתאם לחקירה הנגדית ולמה שיובהר שידוע מידיעתו האישית או לא" (ע' 29, ש' 13-30). בית הדין הנכבד מתבקש ליישם החלטה זו וליתן לעדות הלדמן את משקלה הראוי בהתאם (לאי) ידיעתו האישית את העובדות הרלוונטיות לתביעה, ומשקל זה הוא אפס.
21. בית הדין הנכבד מתבקש לשים את ליבו לכך שסעיפים 4, 5, 8, 11, 12, 13, 15, 16 ו-28 (על כל סעיפיו הקטנים) לתצהיר הלדמן כוללים הצהרות עובדתיות המתייחסות לתקופה ביחס אליה הוכח כי לעד אין כל ידיעה אישית ואף לא הוצג מה המקור לאותה ידיעה (כפי שראוי היה לעשות במקרי עדות

- שמיעה). **לכן אין להעניק לאמור בסעיפים אלו משקל כלשהו, כפי שעולה מהחלטת בית הדין.**
22. **לעומתן, הציג הנתבע גרסה סדורה שנתמכה במספר לא מבוטל של מצהירים וראיות, ובראשם – תצהירי מנהליו בעת הרלוונטית מטעם התובעות: מנכ"ל התובעת 2; ועורך התכנית בה עלתה הפינה.**
23. **בעוד שהתובעות מסתמכות על עד אחד שאינו מכיר את העובדות מידיעה אישית, הנתבע לא זו בלבד שמעיד מידיעתו האישית, אלא הוא תומך עדותו בתצהירי מספר עדים חיצוניים שמועסקים/הועסקו על ידי התובעות, וגירסתם העובדתית סותרת את טענת התובעות.**
24. **כן הגיש הנתבע חוות דעת מומחה. אמנם, התברר כי בשל לוח הזמנים הצפוף להכנת חוות הדעת נפלה בה טעות אחת, אלא שמהחקירה עלה כי מסקנות המומחית לא השתנו. התובעות, מאידך, לא הציגו חוות דעת מומחה נגדית, לא הציגו את העובדות הנכונות לטענתן, ולא עימתו את המומחית עימן, ורק בסיכומיהם נזכרו לראשונה לעורך טענות שונות לגבי מומחיותה של העדה (ס' 41) ולגבי אלמנטים בחוות דעתה. הן המצאות חוות הדעת ללא כל חוות דעת נגדית והן לאור מחדל התובעות בהוכחת העובדות שעליהן הן מבקשות להתבסס, מלמדות כי חוות הדעת היתה מבוססת, ומשקלה גבוה.**
25. **יתרה מכך, פעם אחר פעם מסתירות התובעות עדים וראיות מבית הדין הנכבד, ולא בכדי הדבר. התובעות נמנעו מלהביא את העדים הרלוונטיים מקום בו יכלו עדויותיהם לסתור את טענותיהן.**
26. **בעל דין שבחר להסתיר ראיה כלשהי ולא להגיש, חזקה היא כי הראיה מלמדת כנגדו, שכן אחרת בוודאי היה מציג אותה. ראו לדוגמה את ע"א 548/78 שרון נ' לוי, פ"ד לה(1) 736, 760 וכן ע"א 27/91 קבלו נ' ק' שמעון, עבודות מתכת בע"מ, פ"ד מט(1) 450, 457: "הימנעות מלהביא ראיה מצויה ורלוונטית תוביל את בית המשפט למסקנה, שאילו הובאה היא הייתה פועלת לרעת אותו צד שנמנע מהגשתה" (התובעות, בענייננו).**
27. **בית הדין הנכבד מתבקש ליישם עקרון זה בכל מקום מטה בו נזכיר כי התובעות נמנעו מהבאת עדות או ראיה אחרת שנמצאת בידיהן או נגישה להן.**

ד. התשתית העובדתית

- בניגוד לאמור בסיכומי התובעות, הרי העובדות המפורטות הן אלו שהוכחו בתיק זה על בסיס הראיות:
28. **הפינה "הצינור" נוצרה על ידי הנתבע והוכנה על ידו מחוץ למסגרת עבודתו כעובד זוטרי - כתב ספורט: הוא לא קיבל שכר עבור הזמן שהשקיע בה, ואף לא הקלה בעבודתו ככתב ספורט (תצהיר בנוימן, ס' 3-4; תצהיר לרר, ס' 12-17) אף ששכרו היה נמוך אז (תצהיר לרר, ס' 20 ונספח 1 לו).**
29. **הדף נפתח במקור בידי הנתבע, ביוזמתו ועל ידו ולא היווה חלק מהפינה או מהעסקתו. התובעות לא שילמו לנתבע שכר כלשהו על עבודתו בדף. הדף לא היה נתון לפיקוח העורך האחראי על התכנית בה שודרה הפינה והתובעות לא שלטו בתכנון (כלשון העורך האחראי, ע' 120, ש' 1-2) או כל נציג אחר של התובעות (ס' 2-5 לתצהיר גלבוש וכן עדות גלבוש ע' 118, ש' 4-9, וכן ש' 18). הדף היה שייך לנתבע והופעל אך ורק על ידו ובאחריותו (תצהיר בנוימן, ס' 7; תצהיר לרר, ס' 16, 28, 33; ע' 123, ש' 1-3).**
30. **הנתבע היה היחיד שהיה אחראי לניהול, תחזוק והעלאת תכנים לדף (תצהיר לרר, ס' 33, 37 ו-41, פרק א.3. לתצהיר ועוד): פעמים פעל הנתבע גם באמצעות אחרים, שהוא שילם את שכרם, דוגמת ה"ה אדם שפיר, אור כתר ועומרי רחמימוב (תצהיר לרר, ס' 46; ע' 216, ש' 15-19). לאופן הפעלת הדף ראו עדות שפיר ע' 203, ש' 12-24 וכן ע' 198, ש' 10-23; עדות לרר ע' 218, ש' 10-25).**
31. **אף בית הדין הנכבד הוטרד מכך שכשארעו אירועים דרמטיים שהשפיעו על הדף ועל חביונותיו, איש ממנהלי הערוץ לא היה מודע להם (ע' 302, ש' 15-13).**
32. **הנתבע היה האדמין היחיד בדף שהיה בתפקידו לכל אורך חיי הדף, ולתובעות לא היה בדף מעולם אדמין מטעמן (תצהיר לרר, ס' 57; חקירת הלבד ע' 60, ש' 22 – ע' 61, ש' 2).**
33. **התובעות מעולם לא השקיעו כספים או משאבים משמעותיים בניהול הדף (תצהיר לרר, ס' 41; עדות הלבד ע' 101, ש' 4-6; עדות לרר ע' 243, ש' 25-20; ע' 244, ש' 28-23). כל שהן תרמו לדף, לגישתן הן, היה חשיפתו בתכנית הטלוויזיה (שלא היתה בעלת משמעות רבה, כעולה מהחקירות).**
34. **ביאושן, נתלות התובעות בכך שהתובע עשה שימוש מסויים במכשיר הטלפון הסלולרי שהעמידו לרשותו כדי להצביע על "השקעתן" בדף... למעלה מן הצורך, נעיר כי נשתכח מהתובעות כי הן גבו מהעובד וניכו ממשכורתו מידי חודש בחודשו "שווי שימוש" לצרכים פרטיים במכשיר הטלפון הסלולרי האמור (ראו סעיף 17 להסכם ההעסקה, נספח 1 לכתב התביעה).**
35. **התובעות, מאידך, כשלו בהוכחת מימון הדף. העד הלבדן לא ידע להצביע על "תקצוב ספציפי לפעולות בדף ה-Facebook" (עמ' 44, ש' 17-19) הודה כי לא ידוע לו ולו על הוצאה אחת של התובעות ביחס לדף (ע' 101, ש' 4-19) וכי לא השקיעו בו כל כח אדם או השקעה אחרת (ע' 94, ש' 20-27). כלומר, העד היחיד מצד התובעות, סמנכ"ל הכספים, לא הצליח להצביע ולו על שקל אחד שהושקע על ידן בדף, למעט העובדה שהנתבע צילם את פעילותו שהועלתה לדף באיפון שמעסיקתו נתנה לו... (עדות לרר ע' 243, ש' 11-10; עדות הלמן ע' 34, ש' 18-31; ע' 36, ש' 3-9; ע' 44, ש' 17-19 ועוד). הנטל להוכחת השקעותיהן בדף מוטל על כתפי התובעות, והן אפילו לא ניסו לעמוד בו.**

36. גם בית הדין הנכבד, העיר בעניין זה, כי הטענה להשקעת משאבים מצד התובעות "אינה מספיק ברורה ... לא ברור מה המשאבים שהשקעתם במקרה של דף ה-Facebook של גיא לרר, למעל עצמם מהמשאבים שבתכנית עצמה כמובן" (ע' 97, ש' 27-32).
37. העד הסביר שכוחו של דף הפייסבוק איפשר לו להשיג ולממן תכנים לדף כמעט ללא תשלום נוסף, ובלבד שהדף (ולא תכנית הטלוויזיה) יתן קרדיט מתאים (ע' 223, ש' 3-11). אפילו כשב"כ התובעות ניסה להוכיח, באמצעות הנתבע, ארוע חד פעמי של ה"לייק ה-100,000" התברר כי ה"הפקה" נעשתה ללא מימון משמעותי מאת התובעות (ע' 222, ש' 20-31; ע' 243, ש' 3-25; ע' 220, ש' 19-33). הובהר גם שתפעול ה-Facebook" לא התנהל תחת ערוץ 10 אלא בזמנו הפנוי של הנתבע (ע' 222, ש' 13-11).
38. **הנתבע מימן מכיסו הפרטי, תשלום לגורמים שונים שסייעו לתפעול הדף יחד עימו, גייס משאבים שלא ממשאבי התובעות לצורך פעולות הדף** (ס' 45-47 לתצהיר לרר) ואף הוביל על חשבונו להשקעת משאבים נוספים בדף ובפעילותו החברתית (ס' 47-48 לתצהיר לרר ונספח 4 לו; ע' 216, ש' 19-12; ע' 218, ש' 25-15). הנתבע דאג למימון פעילות עצמאית של הדף (לדוגמא גיוס כ-100,000 ש"ח באתר Headstart וגיוס נוסף - ס' 35, 47 לתצהיר לרר ונספח 4 לו; תשלום למפעילי הדף - ס' 46 לתצהיר לרר ותצהיר שפיר; מימון הפגנות שסוקרו הן בדף והן בתכנית - ס' 48 לתצהיר לרר ועוד ועוד).
39. **במסגרת זו, שילם הנתבע מכיסו הפרטי עבור סיוע בהפעלת הדף לשלושה אנשים שונים (ולאדם רביעי שביקש שלא להחשף - ע' 218, ש' 23-25, ראו גם תצהיר שפיר וס' 45-46 לתצהיר לרר). שניים מהם, מר אדם שפיר ומר אור כתר, עבדו בשעתו גם עבור התובעת 2 ועדיין שילם להם הנתבע בגין עבודתם על דף הפייסבוק. מדוע היה עליו לשלם דבר מה לעובדי התובעות? משום שדף הפייסבוק לא היה חלק מאחריותם כעובדי התובעת 2 וגם שכרם לא שיקף את המטלה הזו (ע' 46, ש' 16-20). הדברים אומרים דרשני. בהערת אגב יוער כי מר רחמימוב, אשר גם לו שילם הנתבע כאמור בסעיף 46, לתצהירו לא היה בזמנים הרלבנטיים עובד התובעות כלל (וראו גם עדות שפיר בעניין זה - ע' 192, ש' 29-31).**
40. **הנתבע אינו חולק, כי לתובעות היתה תרומה מסויימת בתשומות הדף במשך השנים. אולם תרומה זו היתה זעירה ביותר בנסיבות העניין.** משל למה הדבר דומה? נשוב לדוגמא אותה הציג הנתבע. אין המדובר ברכב שהעמיד המעסיק לרשות העובד, אלא ברכבו האישי של העובד שהסכים להשתמש בו מפעם לפעם (באופן חלקי) בעבור המעסיק ואף הדביק עליו מדבקה גדולה עם שם מעסיקו. המעסיק יכול שישלם לעובד סכום כלשהו בגין "אחזקת רכב" ואולי אף ייטיב עימו ויקנה לו אביזר רכב כזה או אחר, אך הבעלות ברכב לא תשתנה ולא תעבור לידי המעסיק, על אף קיומם של יחסי העסקה.
41. בין התכנית לבין הדף שררה **מערכת הדדית** של קידום. כפי שראינו (והוכיחו התובעות עצמן), הדף שימש את התכנית כמקור להשגת "אייטמים" (ע' 297, ש' 13-18 ומוצג ת/9) כמו שגם התכנית שימשה מפעם לפעם לקידום הדף. אכן, התובעות "תרמו" לדף באמצעות איזכורו בתכנית הטלוויזיה במידה מסויימת (עד שנוהג זה פסק). אלא שכפי שהעיד הנתבע, מסתבר שהתרומה של תכנית הטלוויזיה לדף הפייסבוק היתה פעוטה הרבה יותר מהמצופה במדיה החדשה והחדשנית "... ברוב המוחלט של המקרים אתה תראה שאם נתנו קרדיט נתנו אותו גם בעמוד ה-Facebook, ואני מבטיח לך, ברוב המוחלט של המקרים, שזה מה שעניין. מידיעה שלנו זה מה שעניין את האנשים, ואני אומר לך שאם לא Facebook הצינור והייתי צריך להבטיח להם קרדיט בטלוויזיה, היינו מצליחים להוציא לפועל אחוז מועט מהפעולות שבאמת הוצאנו לפועל, זה מה שעניין את האנשים" (ע' 245, ש' 9-24).
42. **בדפי פייסבוק השייכים לתובעות (ובניגוד משווע לדף דנא) הקפידו התובעות למנות אדמינים מטעמן.** "ראיות ההזמה" של התובעות מלמדות על הבדל מהותי זה בין "הדפים שלהן", לדף של הנתבע. ת/21 הוא תדפיס זכויות הניהול בדפי הפייסבוק של תכניות התובעות. מעיון בו עולה כי בכל דפי פייסבוק אלו הן דאגו לשמר את זכויות הניהול בידן. **בכל הדפים הוצב אדמין בשם חדשות 10 ("Eser Hadashot") ובנוסף אדמינים נוספים מטעם התובעות.** רק לעיתים נוסף להם מגיש התכנית (עדות לרר, ע' 273, ש' 4-6; ע' 274, ש' 14-13). כך, בתכנית של אושרת קוטלר מונו ארבעה אדמינים מטעם התובעות (ע' 275, ש' 21-26); בתכנית של גיא זוהר שני אדמינים מטעם התובעות ועוד חמישה שיתכן שגם הם מטעם התובעות (ע' 275, ש' 28); דף "לונדון וקירשנבאום" נוהל אך ורק על ידי אנשי חדשות 10 ללא המגישים (ע' 276, ש' 1-9); כך גם דף "המטה המרכזי" (ע' 276, ש' 11-23). בכלול חוזר האדמין הנקרא ("Eser Hadashot"). (ת/21; ע' 271, ש' 23 - ע' 277, ש' 28; לעומתם, בדף נשוא דיונו לא היה לתובעות אדמין כלשהו. כפי שסיכם הנתבע: אני יודע לומר שבדפים האחרים שהם הגישו, יש, יש תוכניות ללא המגישים ועם צוות שלם של ערוץ 10 שהם המנהלים, שנמצאים גם בעמודים של התכניות האחרות, בניגוד ל-Facebook הצינור ששם הייתי רק אני" ראו ע' 273, ש' 4-6).
43. מר הלבמן עצמו הודה בחקירתו (ע' 90, ש' 3-5), כי התובעות מעסיקות עובד שתפקידו להיות אדמין בדפים ובאתרים "שלהן" - מר אור אליעז, האחראי על דפי הפייסבוק של חדשות 10. למרות זאת, **לא הוגש תצהיר מטעם מר אליעז, לא הוסבר מדוע הוא לא מונה כאדמין בדף. למעשה, קיומו לא היה נחשף אלמלא שגו התובעות והגישו את ת/21, המלמד על חולשת טענותיהן. כעולה מת/21, אליעז וגיל ויטל מונו (יחד או לחוד) כאדמינים בכל דפי התובעות שהוצגו בפני בית הדין הנכבד (ראו גם ע' 91, ש' 27-30) אך לא בדף נשוא הליך זה, כך שברור שהדף התנהל באופן שונה מהדפים "של התובעות".**
44. **לא הוצג אף דף אחד ה"שייך לתובעות" בו היה מנחה התכנית האדמין היחיד, כבדף נשוא הליך זה.**

45. עוד הוכח שהדף והתנהלותו היו שונים לחלוטין מהתנהלותם של כל יתר הדפים של תוכניות ערוץ 10. חברת נענע10 (בהמשך 10.tv) היתה אחראית מטעם התובעות על ניהול דפי תוכניות הערוץ – אך לא על הדף דנא. אנשי נענע10 פתחו, שנים לאחר פתיחת הדף דנא, דפי פייסבוק עבור תוכניות הערוץ. מעת פתיחת הדף ועד עצם היום הזה, לא היו נציגי נענע/10.tv אלו שניהלו את הדף או העלו אליו תכנים, אלא היה זה הנתבע או מי מטעמו (שהוכח כי קיבלו מהנתבע תשלום עבור עבודתו זו).
46. כן הוכח שהתובעות מעולם לא ביצעו "קידום ממומן" של דף "הצינור" (ע' 47, ש' 3-4) אך ביצעו זאת עבור דפי פייסבוק של תוכניות אחרות (ע' 46, ש' 30-32 וע' 47, ש' 1-2)
47. נתוני התכניות והדפים "של התובעות" היו שונים משמעותית מאלו של הדף (חו"ד נהון, ס' 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, והמסקנה החד משמעית של המומחית – "5. דעתי המקצועית היא שדף הפייסבוק חורג בצורה משמעותית ממאפייני דפים דומים של ערוץ 10, הוא אינו דף עזר לתכנית הטלוויזיה, חורג ממנה משמעותית ואינו תלוי בה, על אף שמעת לעת מתפרסמים בו גם תכנים מהתכנית"). בעניין זה ראו גם את פרק ג.4 בתגובה וס' 62-59 לתצהיר לרר.
48. התובעות מדגישות, כמוצאות שלל רב, אי דיוק מסויים שנפל בחוות הדעת של פרופ' נהון. בדיעבד הסתבר, שבשל לחץ הזמנים לתגובה נמסר לפרופ' נהון נתון חלקי אחד. אלא שהחקירות העלו, כי המומחית לא שינתה את דעתה לכשעומתה עם עובדות אלו. ונסביר.
49. פרופ' נהון חישבה את היחסים בין כמות הקטעים ששודרו בתכנית הטלוויזיה לבין כלל תכני הדף. פרופ' נהון הגיעה לתוצאות של 1.84%, 9.09%-ו-17.9% (כלומר, הוכח כי מעל 82% מתכני הדף לא היו תכני וידאו ששודרו בתכנית הטלוויזיה. רק 18% מתכני הדף נלקחו מתכנית הטלוויזיה). לכן, גם אם נקבל הטענה, כי היו אחוזים נוספים של תכנים שהיה לכלול בחישוב זה, הרי אילו היה מדובר בכמויות משמעותיות בוודאי היו התובעות מעמתות את המומחית עם העובדות בפועל ומראות לה עד כמה טעתה. משלא עשו כן התובעות, מסקנת המומחית נותרה בעינה ולאותה טעות אין משמעות ממשיית.
50. גם הצהרת מר הלבדמן, כי "עיקר התכנים בדף" היו מהטלוויזיה התבררה בחקירתו כ"לא נכונה" (בלשון סגי נהור) ולא מבוססת על עובדות. כשנתבקש המצהיר (ע"י הח"מ וע"י בית הדין הנכבד) להסביר "מה הכוונה ב'עיקר'?", השיב "להגיד אם זה אחוז, חצי אחוז או מאה אחוז, אני לא יודע את זה" (ע' 55, ש' 6-3). לבסוף, עת עומת עם העובדות נאלץ העד מטעם התובעות להבהיר – "לא רוב התכנים, אני אגיד את זה ככה, לא רוב התכנים שהיו בדף עלו לתכנית" (ע' 56, ש' 12).
51. כלומר, מול חוות דעת מומחה שנתרה בעינה, עומדת גירסה עובדתית מפיו של עד שאינו מומחה ואינו יודע את העובדות שבבסיס ה"קביעה" שלו אלא מניח הנחות, לא ממוסמכות, בלבד.
52. מרבית התכנים בדף הפייסבוק שונים מאלו שהופיעו בתוכנית (חו"ד פרופ' נהון, ס' 11, 15 ו-16);
53. בין השנים 2010-2015 (תקופה משמעותית וארוכה ביותר) שונה שם התוכנית ל"צינור לילה" (חו"ד פרופ' נהון, ס' 20) ואולם שמו של דף הפייסבוק לא שונה יחד עם השינוי בשם התכנית ונתר גם בתקופה זו "הצינור". האם דף "של תכנית" לא היה משנה את שמו מיידית עם שינוי שם התכנית? ודאי שכן. אלא שהדף נשוא דיוננו לא היה דף "של" התכנית.
54. בניגוד לאמור בס' 16 לסיכומי התובעות שכרו של הנתבע לא "האמיר... בשל פועלו במסגרת התכנית ודף הפייסבוק של הצינור". דף הפייסבוק של הצינור נפתח בשנת 2007, העלאה ראשונה ניתנה לנתבע החל מיום 1.3.2006 (תיקון 1 להסכם ההעסקה); העלאה שנייה ניתנה לנתבע החל מיום 1.7.2007 (תיקון 2); העלאה שלישית ניתנה לנתבע רק בתחילת 2011 (תיקון 3). היינו, מיום 1.7.2007 ועד לשנת 2011 (כ-3 שנים לאחר שנפתח דף הפייסבוק ושנה לאחר שהחלה התוכנית להיות משודרת) הרוויח הנתבע לא יותר מ-12,000 ₪ בלבד (ומשכורתו ההתחלתית הייתה 7,500 ₪"ח בלבד). לא ניתן גם להצביע על העלאה הנובעת מקשר כלשהו לדף הפייסבוק. ומכיוון שהעלאות השכר לוו בחלקן בהסכמים שנוסחו בידי הנתבעת 2, גם הסכמים אלו לא ציינו קשר כלשהו לפייסבוק.
55. "זכויות הניהול בדף הפייסבוק" אותן מבקשות התובעות "להשיב" להן לא היו בידן מעולם, ולא נמסרו לנתבע על ידן. התובעות ידעו היטב כי הזכויות מצויות בלעדית בידי הנתבע ולא מיחו בידו.
56. הסכם ההעסקה של הנתבע (שנוסח על ידי עורכי דינו המקצועיים של התובעות, עת הנתבע לא היה מיוצג) וכל תיקונו לא התיימר להעביר את הבעלות בדף מהתובע לידי התובעות. להרחבה בעניין זה ראו בס' 106-109 מטה. מובן שלו נדרש הנתבע לחתום על העברה כאמור, לא היה מסכים.
57. יתרה מכך, הסכם ההעסקה יוחד לתחום הטלוויזיה (הן לאור הגדרת תפקידו של הנתבע והן לאור ניסוח סעיפיו דוגמת סעיף אי התחרות) ואינו עוסק כלל בפייסבוק או ברשת חברתית כלשהי.
58. עניין לנו ב:
- 58.1. עובד זוטרי עומד טרם שכירתו לעבודתו בעודו ניצב אל מול מעסיק בעל כח;
- 58.2. המעסיק מנסח את הסכם ההעסקה באמצעות עורכי דינו המקצועיים ומכתיב את זכויותיו ואת חובות העובד במפורש;
- 58.3. העובד אינו מיוצג (ס' 9 לתצהיר לרר);
- 58.4. המעסיק מודע לצורך לטפל בנקודה משפטית חשובה (והרי שאלת הקניין הרוחני היא בלב

ליבם של עסקי הטלוויזיה) אך אינו מגדיר כי הזכויות הרלוונטיות עוברות לידי; 58.5. מנכ"ל המעסיק עצמו הודה כי נקודה זו (הבעלות בדף הפייסבוק) לא עניינה את המעסיק בעת החתימה על ההסכם. ההסכם תוקן מספר פעמים, חלקן לאחר שהמעסיק כבר היה מודע לדף. כל התיקונים היו ביוזמת המעסיק ובניסוחו, ואף שם לא נכללה התייחסות כלשהי לדף.

59. הדברים אומרים דרשני. כל העובדות תומכות בפרשנות הדוחה את עמדת התובעות. ואף אם נוצר ספק כלשהו בפרשנות ההסכם, הרי שלאור העובדה שנוסח בידי התובעות, יש לפרשו כנגד המנסח, **כמצוותו של סעיף 25(ב1) לחוק החוזים, חלק כללי, תשל"ג-1973: "חזקה הניתן לפירושים שונים והיתה לאחד הצדדים לחזקה עדיפות בעיצוב תנאיו, פירוש נגדו עדיף על פירוש לטובתו"**.

ה. התובעות לא ביססו את העילות המשפטיות להן טענו בכתב התביעה

60. מקריאת כתב התביעה (וסיכומי התובעות) עולה, כי התובעות לא הצליחו למצוא ולו הוראת חוק אחת המקנה להן זכאות לסעד אותו הן תובעות או לבסס עובדות התומכות בתביעתן.

61. סיכומי התובעות נקראים כאילו היו הן נתבעות בהליך... כל כולם של סיכומים אלו הינם נסיון לטעון ל"קריסת טענות הנתבע" (וראו כותרות הפרקים בסיכומים). אין בסיכומים ולו מקום אחד בו מתיימרות התובעות להוכיח עובדות פוזיטיביות התומכות בעילה משפטית כלשהי. בכך כמובן אין די עבור תובע בתיק, אפילו היה מצליח בטענה שחלק (מזער) מטענות הנתבע אינן מדוייקות.

62. בס' 1 לסיכומיהן שבות התובעות ומצינות את העילות המשפטיות היחידות שבבסיס תביעתן, ואלו הן: האחת - "מכוח חובתו הכללית של עובד לנהוג בתום לב ובהגינות" והשניה - "מכוח הוראה מפורשת בהסכם העבודה בין הצדדים". אין לתובעות כל טענה משפטית מהותית נוספת.

63. שתי עילות אלו דינן דחייה.

64. הנתבע אינו חולק, כמובן, על חשיבותו של עקרון תום הלב, אולם במקרה זה **עקרון תום הלב מחייב דווקא שמירה על זכותו של העובד (הזוטר) מול תאגיד שידור מסחרי מוביל**, כאשר לכל אורך הדרך נאלץ העובד לממן בעצמו את דף הפייסבוק (על חשבון משאביו המוגבלים וזמנו הפרטי, ללא כל תמיכה או התערבות או סיוע), ולאחר כ-10 שנים טוען התאגיד כי הדף, שלו הוא.

65. בפועל, לא הובאה ולו ראיה אחת לטענה הסתמית שהתובע פעל בחוסר תום לב. ההיפך הוא הנכון. הוכח, כי התובעות הן אלו שפעלו בחוסר תום לב מוחלט.

66. הוכח שהתובעת 2 ביקשה, באמצעות מנהלה כי עבודת הנתבע בפינה תיעשה ללא שכר נוסף וללא הקלה במשרתו עבורה קיבל שכר נמוך (עדות בנוימן, ע' 124, ש' 28-30: **"הסיכום היה שגיא לא מקבל לא כסף וגם לא פנאי במהלך השבוע שבו הוא היה צריך להיות עורך הספורט, ולכן שימצא את הזמן החופשי שלו, סוף שבוע, לילה, זה היה הסיכום העקרוני כמו שאני זוכר אותו"**). התובעות ניסו לעגן בהסכם ההעסקה של הנתבע קביעה, כי תפקידו הוא תפקיד של "מידה מיוחדת של אמון אישי" וכי לא יקבל שכר עבור עבודה בשעות נוספות, בשבתות ובחגים (סעיף 7 להסכם, נספח 1 לכ"ת). מובן כי קביעה זו אינה ראויה, בהתאם לפסיקתם העקבית של בתי הדין לעבודה, לעובד במשרה כזו וברמת שכר כזו (7,500 ₪ ברוטו). הנתבע לא היה מודע לזכויותיו על פי דין. התוצאה: אילו היתה נכונה טענת התובעות כי תפעול הדף נעשה במסגרת ההעסקה, היה הנתבע זכאי לתשלומי שעות נוספות ועבודה ביום המנוחה **בהיקף של אלפים רבים של שעות עבודה. התובעות, בחוסר תום לב, אף לא הציעו בדיעבד משהגישו את תביעתן לשלם עבור שעות העבודה האלו. והן אלו שמלינות על חוסר תום לב!?**

67. לא זו אף זו: בחוסר תום לב, התובעות לא השתמשו התובעות במשאביהן על מנת לתפעל את הדף (כפי שעשו בדפי תוכניותיהן האחרות), לא מינו אנשי מקצוע שזה תפקידם, לא קידמו את הדף קידום ממומן ולא סייעו בידי מגיש התכנית לנהל את הדף. מנכ"ל התובעות לכל אורך הדרך ידעו והבינו כי הנתבע מנהל את הדף שלו, ושיחסי הגומלין בין הדף לתכנית מסייעים גם להן. הם לא העלו בדעתם כל אותה עת לטעון, או לכלול בהסכם, כי הבעלות בדף שייכת לתובעות ולא לנתבע.

68. גם הגשת בקשת הסימן המסחרי של התובעות (ס' 8 לסיכומיהן) ממשיכה את חוסר תום לבן. בעוד שאת השם "הצינור" הגה הנתבע ב-2007 לערך, המתינו התובעות עשור (עד ליום 30.5.2017!), עת נודע להן כי הנתבע עשוי לעזוב אותן ורק אז הגישו כ"גנב בלילה" את בקשת הסימן המסחרי שלהם מבלי לעדכן את הנתבע או לאפשר לו להגיב (תאריך ההגשה מופיע במרשם הפומבי והנגיש לכל שבאתר רשם סימני המסחר, ולא בכדי לא צורף כאסמכתא על ידי התובעות להליכים דנא).

69. הפרק "קניין רוחני" (שנוסח ע"י התובעת 2) בהסכם לא כלל הוראה המקנה לה זכויות בדף. בצר להן, מנסות התובעות להישען על משענת הקנה הרצוף של שני סעיפים בהסכם שאינם רלוונטיים לענייננו (ס' 9 (איסור עבודה בעיסוק אחר) וס' 23 (סעיף העברת התפקיד). אלו הם שני סעיפים שאף אם הופרו (וזאת לא הוכח) אינם מעניקים לתובעות את הסעדים להם עתרו.

70. יתרה מכך, סעיף איסור עבודה בעיסוק אחר ללא אישור לא הופר, שכן גם אם דף הפייסבוק היה בגדר "עיסוק" אליו התכוון החוזה (וטענה זו לא הוכחה בידי התובעות) הרי שהתובעות **ידעו על הפעלת הדף, נהנו ממנו לא פעם, והסכימו לכך למעשה**. גם סעיף "העברת התפקיד" לא הופר, שכן ההסכם

שקבע את העברת התפקיד הגדיר את התפקיד אותו יש להעביר (ככותרת לפני סעיף 6 להסכם "הגדרת התפקיד..." **ככתב**, ואת תחום העיסוק כערוץ טלוויזיה מסחרי (סעיף 28 להסכם).

71. אכן, לא בכדי כתב התביעה חוזר ושונה כי הטענות שבו מקורן ב"עקרונות יסוד שאינם דורשים הוכחה" (כ"ת, סעיף 39, כ"ת סעיף 53 וכדומה). **הנסיון מלמד, שכאשר אין בידי תובע טענות של ממש, נאלץ הוא להסתמך על "עקרונות יסוד שאינם דורשים הוכחה"...** (בעוד חברו, הנתבע, מסתמך על הוראות חוק והסכם ספציפיות), והדברים אומרים דרשני.

ו. כל אחד מבין הדין הישראלי, הפסיקה המשווה, כללי פייסבוק, וההסכמות בין הצדדים - מחייב דחיית התובענה וקביעה שזכויות הניהול בדף שייכות לנתבע

72. כאמור לעיל, התובעות לא הוכיחו את תביעתן, לא עובדתית ולא משפטית. די בכך לדחיית התביעה. על אף האמור, נציג גם בצורה פוזיטיבית מדוע הזכויות בדף שייכות לנתבע בהתאם למספר טיעונים שדי היה אף באחד מהם כדי שהנתבע יזכה בתביעה זו ולא כל שכן בהצטברותם.

- **בהתאם לדין הישראלי ויישומו על העובדות במקרה זה;**
- **בהתאם לכללי פייסבוק עצמה ויישומם על העובדות במקרה זה;**
- **בהתאם לכללי הפסיקה המשווה ויישומם על העובדות במקרה זה;**
- **בהתאם להסכמה הנהוגה בין הצדדים דנא.**

ה.1. הדין הישראלי תומך בהיות הנתבע בעלי הדף

73. בניגוד לעמדת התובעות שאינה מבוססת על הוראת חוק, הדין הישראלי מחייב את דחיית התובענה.

74. כמפורט ביתר הרחבה בפרק ה.1 לתגובה (סעיפים 116-101) הרי **האחזקה בדף הפייסבוק מהווה זכות חוזית בין מר לרר לבין חברת פייסבוק**. סעיף 13(א) לחוק המטלטלין מחיל את הוראות חוק זה גם על זכויות. כבוד בית הדין מופנה לטיעון המפורט בתגובה, המלמד כי **על פי חוק זה, יש ליתן משקל מכריע לשאלת החזקה (possession) בקביעת הבעלות במטלטלין. הנטל מוטל על מי שאינו אוזח בזכות או בנכס, להפריך נטל כבד זה**. התובעות "התעלמו באלגנטיות" מהוראות החוק המפורטת היחידה החלה בענייננו, ואידך זיל גמור, שכן היא מלמדת על בעלותו של הנתבע בדף.

75. המלומד המוביל בדיני הקניין בישראל, פרופ' יהושע וייסמן, מסביר כי -

"ניסיון החיים מלמד כי רוב הדברים שבהחזקתו של אדם הם גם בבעלותו. על יסוד זה המשפט קובע חזקה (פרזומפציה), הניתנת לסתירה, כי המחזיק בנכס הוא בעליו. לחזקה זו נודעת משמעות מעשית רבה, מכיוון שהוכחת הבעלות בנכס כרוכה לעתים בקשיים, בעוד שהוכחת ההחזקה קלה הרבה יותר. כיוון שכך, משמוכיח אדם שיש לו החזקה בנכס, הוא הוכיח בכך את בעלותו, ועל הכופר בכך להביא ראיות לסתור... החזקה כראיה לבעלות כוחה יפה במיטלטלין"¹.

76. **הוכח כי הנתבע הוא האוזח בפועל והשולט בדף מעת שהקים אותו ועד היום**; מיום היווסדו שימש כאדמין בדף ולתובעות לא היה אדמין בדף. התובעות הודו, כי "המשיב הוא ה"מנהל" היחיד של דף הפייסבוק, אשר מחזיק לבדו בזכויות הניהול והעריכה" (ס' 35 לבקשה; ס' 57 לתצהיר לרר). משלא עמדו התובעות בנטל לסתור חזקה (פרזומציה) זו – יש לכבד את הוראות הדין ולדחות תביעתן.

77. התובעות ביקשו, פעם אחת בלבד, "לפני בערך שנתיים" (ע' 59, ש' 25), למנות אדמין מטעמן (עמ' 61, ש' 1-2); מר ה'לדמן העיד כי התובעות, שהיו מודעות לכך שהנתבע לא נענה לבקשתן למינוי נציג מטעמן לבעל תפקיד בדף, לא חשבו לנכון לנקוט בזמן אמת ב"פעולה אקטיבית משפטית לחייב את גיא למנות admin לערוץ, לדף או editor" (ע' 66, ש' 11-18).

78. ראו גם ס' 42-43 לעיל, על ההבדלים המשמעותיים ביחס לניהול "דפי התובעות" מול ניהול הדף דנא.

79. **החזקת הנתבע בדף לא היתה עניין מקרי או זמני. היתה זו חזקה נמשכת, בידיעתן המלאה של התובעות ושל הגורמים הבכירים ביותר בהן (כולל המנכ"לים, ה"ה בנזימן ויוכפז, וראו ת/18-ת/20).** לחזקה זו נלוו אף סממני בעלות אחרים, כגון "זכות המילה האחרונה" בתכנים בדף והשליטה במתרחש בו (סעי' 59.8 עד 59.12 לתגובה).

80. החזקתו הבלעדית הנמשכת של הנתבע בזכויות בדף מעניקה לו את הבעלות בדף, או למיזער מטילה על התובעות שאינן מחזיקות בדף והטוענות לבעלות את נטל הראיה - שלא הורם במקרה זה.

81. הפסיקה הישראלית טרם עסקה בשאלת זכויות הניהול של חשבונות ברשתות חברתיות בכלל ובין עובד למעסיק בפרט. עם זאת, ניתן אולי לקבל השראה מפסק דין אחד שנגע בשאלת הבעלות בנכסים דיגיטליים למרות ההבדלים הניכרים עליהם נצביע. המ בת"א (ת"א) 21235-12-13 **נטע וולפה יחזקאלי נ' ירון צאננה** (פורסם בנבו 30.4.2017) (להלן: "עניין וולפה"), בו ניהל הנתבע חנות דיגיטלית בה נמכרו מוצריה של התובעת באתר ETSY (אתר למסחר עולמי בעבודות יד ופרטי וינטג').

¹ יהושע וייסמן, החזקה (מחקרי משפט טו, תשנ"ט-1999), 5, 21. כאמור, לאור סעיף 13(א) לחוק, זהו גם דינן של זכויות.

82. למען הזהירות, נזכיר כי עניין וולפה הסתמך על יחסים שלא היו יחסי עובד-מעסיק, כפי שהוכח בענייננו ביחס ליצירת הדף וניהולו. גם אם ייקבע בענייננו שהדף היה במסגרת יחסי עובד-מעסיק, עדין קובע עניין וולפה מאפיינים חשובים לבחינת הבעלות (מאפיינים שקיימים בפרוט רב יותר בפסיקה האמריקאית כמפורט להלן), אשר כולם מלמדים כי הבעלות צריכה להיות בידי הנתבע ולא התובעות.
83. בעניין וולפה נשאה החנות את שם התובעת והיתה המקום היחיד באינטרנט בו נמכרו מוצריה; הנתבע היה היחיד שניהל את החנות (**כבענייננו**) ושהחזיק בפרטי הגישה לממשק הניהול שלה (**כבענייננו**); התובעת הנחתה את הנתבע כיצד לפעול בחנות (שלא כבענייננו, שבו הנתבע קבע בעצמו כיצד ינהל את הדף) והעבירה אליו תכנים שונים לשימוש בחנות (**כבענייננו**); התובעת טענה כי דרשה שכל הזכויות בחנות יהיו שלה אך לא הצליחה להציג תיעוד על כך (בענייננו – התובעות אף לא טוענות שדרשה כאמור); המוצרים בחנות היו אך ורק מוצרי התובעת (שלא כבענייננו, בו עיקר התכנים בדף לא היו התכנים של התובעת) אך קביעת המחירים נותרה בידי הנתבע (**כבענייננו**); בתקופת ההתקשרות היו היחסים בין הצדדים טובים ושיתוף הפעולה הניב לשניהם רווחים נאים (**כבענייננו**); התובעת טענה כי המוניטין בחנות היה שלה, שכן הנתבע ביצע פעולות טכניות בלבד אך הכניסה לחנות היתה בשל התכשיטים שלה שנמכרו שם (**כבענייננו**); בלשון בית המשפט: "לנתבע היתה זכות גישה בלעדית לחנות שהקים ב-ETSY, בהתאם לתנאי השימוש באתר ובהתאם למוסכם בין הצדדים. התובעת לא התערבה בניהול החנות ולא קיבלה לרשותה אפילו את סיסמת הגישה אליה" (פסקה 52, כבענייננו).
84. נפסק כי לאחר סיום ההתקשרות יכול היה הנתבע להוסיף ולעשות שימוש בחנות כשלעצמה (ה"שד"), אך מטעמים ספציפיים של דיני זכויות יוצרים² נאסר עליו להמשיך לעשות שימוש בשם החנות או בתכנים המופיעים בו השייכים לתובעת (למשל: תמונות מוצריה אשר נמכרו בחנות).
85. יישום פסק דין זה לענייננו יביא לכך שבמקרה הטוב ביותר לתובעות, הדף ייוותר בידי הנתבע אך הוא יידרש להסיר ממנו את תכני התובעות (מיעוט תכני הדף) כפי שאף הציע לתובעות מספר פעמים – (נספח 8 לתגובה: ס' 13 למכתב ב"כ הנתבע מיום 8.8.2017 וס' 5 למכתב ב"כ הנתבע מיום 17.9.2017) ואולי לשנות את שם הדף. יוזכר כי הנתבע הודיע מלכתחילה כי הוא מוכן לעשות שינויים אלו.
86. כמפורט לאורך כל סיכומים אלו, לאור נסיבותיו הספציפיות של ענייננו הרי מעמדו של הנתבע טוב מבחינה משפטית הרבה יותר ממעמדו של הנתבע בעניין וולפה.

ה.2. מדיניות פייסבוק תומכת בהיות הדף של הנתבע

87. גם בהתאם למדיניות פייסבוק (בו מופעל דף "הצינור"), הרי שהנתבע הוא הבעלים היחיד של הדף. לכל הצדדים קשר מתמשך עם חברת פייסבוק, ולפיכך יש במדיניותה גם כדי ללמד על כוונת הצדדים. היא אף מסייעת להשלמת החוזה, כמצוותו של סעיף 26 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973 לפיו "פרטים שלא נקבעו בחוזה או על פיו יהיו . . . לפי הנוהל המקובל בחוזים מאותו סוג".
88. עמדת פייסבוק בהקשר זה הוכחה בפני בית הדין הנכבד בשלל ראיות. הן בחוות דעתה של המומחית, פרופ' קרין נהון שלא נסתרה, והן במספר הודעות רשמיות של חברת פייסבוק שצורפו במסגרתה (עמודים 2 עד 6 לחוות הדעת). גם אלו לא נסתרו באופן כלשהו על ידי התובעות.
89. עמדתה של פייסבוק לעניין הבעלות בדף היא עקבית וחד משמעית: מבחינת פייסבוק האדמין (admin) בדף (בענייננו - מר לרר) הוא הבעלים של הדף (והתובעות כמובן מכירות עמדה זו שכן בכל הדפים האחרים "שלהן" דאגו למנות אדמינים מטעמן, וראו מוצג ת/21 והאמור לעיל).

ה.3. הפסיקה המשווה מהמשפט האמריקני תומכת בהיות הדף של הנתבע

90. הפסיקה האמריקנית עסקה מספר פעמים במחלוקת בין עובדים למעסיקים בדבר חשבונות ברשתות חברתיות. יישום מבחני הפסיקה האמריקאית לעובדות דגן נוטה בבירור לטובת הנתבע. תיאור פסקי הדין בסיכומי התובעות מוטה ומטעה לחלוטין, תוך שהן מסלפות את העובדות ואת המסקנות. ענייננו הרואות שבמקרים רבים פסקו בתי המשפט, כי הזכויות בדפים שייכות לעובדים, על אף קיומם של יחסי עובד-מעסיק, בכפוף לנסיבות כל מקרה.
91. בטרם נסקור את הפסיקה האמריקנית, נציין, כי אין בה דבר הדומה לעמדה המשפטית שהציגו התובעות, לפיה על עובד שיצר דף פייסבוק (שלא על פי הוראת מעסיקו ולא במסגרת תפקידו) למסור את זכויות הניהול בו למעסיק, רק משום שהוא השתמש בחשבון גם לקידום עסקי המעסיק. הפסיקה האמריקנית שמה דגש על זכויות של המעסיקים שנקבעו בהסכמים בין הצדדים, ועל מדיניות מפורשת ופומבית של המעסיק לפיה למעסיק זכויות בחשבונות רשתות חברתיות. בהעדרם של אלו – אין למעסיק זכויות בחשבונות עובדיו. כמתואר לעיל ולהלן, ההסכם בין התובעת 2 לנתבע אינו כולל זכויות כאלו, והתובעות לא הנהיגו מדיניות מפורשת ופומבית לגבי חשבונות רשתות חברתיות.

² אשר רלבנטיים לשאלת הבעלות בתכנים אך לא לשאלת הבעלות בנכס הדיגיטלי הנדונה בענייננו.

92. בעניין **PhoneDog v. Kravitz**³ נדונה שאלת הבעלות בחשבון "טוויטר" שכלל את שם המעסיק ואת שמו הפרטי של העובד @phoneDog_Noah. לחברה לא היתה מדיניות לגבי חשבונות מדיה חברתית של עובדיה (כבענייננו). העובד קבע את סיסמת החשבון. עם סיום ההעסקה כעבור ארבע שנים, החברה ביקשה כי החשבון יועבר אליה בעילה המשפטית, כי הסיסמה מהווה "סוד מסחרי" של החברה וכן בטענת גזל ועילת התערבות ביתרונות כלכליים (שאינה קיימת בישראל). בית המשפט קיבל בחלקה את בקשת העובד לסלק על הסף חלק מעילות התביעה, ודחה את הבקשה בשתיים מהעילות רק לאור התקיימות הנסיבות הבאות: (1) המעסיק הוא שהקים החשבון (בניגוד למקרה שלנו), (2) הוכח, כי פרסום "ציוצים" בחשבון ה"טוויטר" היו חלק מהגדרת תפקיד העובד (בניגוד למקרה שלנו, בו הפייסבוק לא היה חלק מהסכם ההעסקה); (3) חשבון ה"טוויטר" נפתח על ידי המעסיק מתוך מטרה לפרסם "ציוצים" מטעמו (אף זאת בניגוד לענייננו). התובעות מציינות כי התיק הסתיים בפשרה, **אולם "שוכחות" לציין כי הפשרה היתה שחשבון הטוויטר יישאר במלואו בידי העובד**.⁴ אשר לטענת התובעות בס' 62 לסיכומיהן כאילו "דחה בית המשפט את בקשת העובד לסילוק על הסף ובכך "קיבל את טענות המעסיק לפחות לכאורה" – הרי שאף טענה זו מהווה הטעיה. הבקשה לסילוק על הסף כללה טענות של העדר סמכות עניינית והעדר עילת תביעה, שאין צורך לומר כמה קשה להצליח בה. לפיכך, לעצם דחיית בקשה מקדמית זו אין כל משמעות לגופה של החלטת בית המשפט בעניין קרביץ, שתוכנה מצדד בנתבע כמפורט לעיל, ובוודאי שאין בה משום "קבלת טענות המעסיק".

93. בעניין **Eagle v. Morgan**⁵ נדון חשבון רשת LinkedIn של התובעת, שהיתה מנהלת בכירה בנתבעת. החשבון נוצר עקב **יוזמת החברה** (Eagle, עמ' 2-3) שביקשה מעובדיה להשתמש בחשבונות LinkedIn ככלי מסחרי (שלא כבענייננו, שבו היוזמה היתה כולה של הנתבע). לאחר שהחברה נמכרה הסתיימה העסקת התובעת. החברה השתלטה על החשבון, ייחסה אותו למנהלת שהחליפה את התובעת ושינתה את הסיסמה. כעבור תקופה קצרה הוחזרה השליטה בחשבון לעובדת, והצדדים הגישו תביעות הדדיות בקשר עם החשבון. בית המשפט מציין במיוחד כרלוונטית את העובדה שלא היתה מדיניות חברה בתוקף להעברת חשבונות העובדים לחברה בעת סיום העסקה (Eagle, עמ' 4 למטה). גם במקרה שלנו לפי עדות מר הלבמן בחקירתו, לא רק שלא היתה לתובעות מדיניות כזו בתקופה הרלוונטית אלא התובעות לא טרחו להנהיג מדיניות כזו אף לעת הזו (עמ' 102 ש' 1-22).

94. **תביעות המעסיקה, בעילות שונות, לקבוע כי היא בעלת החשבון – נדחו, בעיקר תוך קביעה שלחברה לא היתה מדיניות שדרשה שימוש בחשבון המדיה החברתית** (כבענייננו); החברה לא קבעה את תכני חשבון המדיה החברתית (כבענייננו) ולא עמדה בנטל הראיות להוכיח כי רשימת הקשרים (המקבילה ל"לייקים") בענייננו נוצרה על ידי השקעת משאבי החברה (כבענייננו) (Eagle, עמ' 29).

95. בעניין Eagle, המנהלת תבעה בין היתר בעילת גרם הפרת חוזה (הסכם תנאי השימוש של לינקדאין). בית המשפט קיבל עילה זו, אולם קבע שהעובדת לא הוכיחה נזק. בית המשפט הכיר במעמדה של מדיניות LinkedIn כמכריעה לעניין יחסי הצדדים וקבע, כי שינוי הסיסמה של העובדת היווה פגיעה ביחסים החוזיים שבינה לבין LinkedIn (Eagle, עמ' 19). על כן, טענת התובעות כי "מרבית טענות העובדת נדחו" ביחס לפסיקה זו – תמוהה. החשבון נשאר בידי העובדת, והדבר היחיד שהתובעת כשלה בו הוא הוכחת נזק ממון לתקופה שהחברה אחזה בחשבון.

96. בעניין **Mattocks v. Black Entertainment Television**⁶ נדון עניין קרוב אך שונה. הנתבעת, תחנת טלוויזיה, העסיקה את התובע במשרה חלקית לנהל את דף הפייסבוק של תכנית שלה. עם העסקתו, הנתבעת סיפקה לדף (אותו יצר התובע) תכנים בלעדיים, הגדירה את הדף כדף רשמי של התכנית (שם, בעמ' 1316) והצדדים הסכימו לחלוק ביניהם את זכויות הניהול בדף (שם, בעמ' 1316). כעבור שנה, נתגלו בין הצדדים חילוקי דעות בקשר עם העסקת התובע במשרה מלאה, והתובע הגביל בצעד חד צדדי את זכויות הניהול של הנתבעת "עד להשגת הסכם טוב לשני הצדדים". בתגובה הנתבעת יצרה דף פייסבוק רשמי חדש, והצליחה לשכנע את חברת פייסבוק להעביר אליו את ה"לייקים" שנצברו בדף הקודם שניהל התובע. מכאן התביעה הנוזיקית של העובד לפיצוי על העברת הלייקים לדף הרשמי החדש (שכמובן שונה כשלעצמה מהתביעה דנן). התביעה נדחתה בעיקר בשל קיומו של הסכם בין הצדדים ביחס לניהול הדף (שלא כבענייננו) ובשל השליטה שהיתה לנתבעת על תכני הדף (שלא כבענייננו) (שם, בעמ' 1319). עוד נקבע כי התובע דשם הפר את ההסכם בין הצדדים בכך שהגביל את גישת הנתבעת לדף בניגוד להסכם המפורש ביניהם (שם, בעמ' 1319-1321). יוער כי

³ No. 11-03474, 2011 U.S. Dist. LEXIS 129229 (N.D. Cal. Nov. 8, 2011). קישור לפסק הדין:

<https://www.tradesecretslaw.com/wp-content/uploads/sites/232/uploads/file/phonedog.pdf>

⁴ Jessica Mendelson, Former PhoneDog Employee Off the Hook in Closely Watched Trade Secrets Spat, TRADING SECRETS (Dec. 5, 2012), <http://www.tradesecretslaw.com/2012/12/articles/trade-secrets/2351>; Chris Taylor, Writer Sued for His Twitter Followers Settles Case, MASHABLE (Dec. 3, 2012), <http://mashable.com/2012/12/03/noah-kravitz-lawsuit-twitter>

⁵ בתגובה הפנינו להליך המוקדם בפרשה זו משנת 2011. התמונה המלאה יותר מצויה בהליך המאוחר יותר, שאזכורו: No. 11-4303, 2013 WL 943350 (E.D. Pa. 2013), ואשר זמין לקריאה בקישור:

<https://www.scribd.com/document/130171302/Eagle-v-Morgan-Findings-of-Fact-and-Conclusions-of-Law>

⁶ 43 F. Supp. 3d 1311 (S.D. Fla.2014)

תוצאת הליך זה משקפת אף היא את התערבות במדיניות פייסבוק ובהחלטותיה לגבי הדף, **שתוצאתן, בענייננו, השארת הדף בידי האדמין היחיד שלו, הנתבע.**

97. יישום מבחני הפסיקה האמריקאית לענייננו מביא למסקנה כי יש לדחות את התובענה. להלן, נשלב גם את המסגרת האנליטית המוצעת בניסיון המשמעותי ביותר בספרות האמריקנית⁷ לעניין זה.

97.1. מה היתה ההסכמה החוזית והאם למעסיק היתה מדיניות פומבית ספציפית הקובעת חובה להעביר אליו חשבונות רשת חברתית עם סיום ההעסקה.

97.1.1. נקודת המוצא בפסיקה האמריקאית היתה, כי המעסיק יגבר רק עת קובעו זכויותיו בהסכם בין הצדדים או במדיניות רשמית שהודעה לעובדים מראש. ברירת המחל האמריקאית, בהעדר הסכמה חוזית או מדיניות רשמית הינה להותיר את השליטה בידי העובד. הספרות המשפטית האמריקנית מציינת פעמים רבות כי מעסיק לא יוכל לקבל זכויות בחשבונות מדיה חברתית אם לא ידאג לכך בהסכמי ההעסקה ובמדיניותו הרשמית.⁸ בספרות גם עולה הטענה, כי יש להגביל את כוחם של מעסיקים לקבוע קביעות כאלו ויש לקבוע כי הן אינן חוקיות כלל. אולם בענייננו, די בהעדר מדיניות כלשהי של התובעות ובשתיקת הסכמי העבודה בין לבין הנתבע, כדי לקבוע את בעלותו של הנתבע בדף שלא הועבר לידי המעסיק.

97.1.2. כמפורט להלן ביתר הרחבה (ראו סעי' 102-111 להלן), הסכם ההעסקה במקרה דנא בוודאי אינו קובע בעלות של התובעות בזכויות הניהול בדף. בקצרה: הבדלי הכוחות הניכרים בין הצדדים בעת כריתת ההסכם; היות התובעות מיוצגות והנתבע לא מיוצג; ניסוח ההסכם בלעדית בידי התובעת 2; נוסח החוזה, קיומו של פרק "קניין רוחני" שאינו כולל סעיף העברת זכויות; והשוואתו להסכם גנרי אחר הכולל סעיף כזה (1/ג); הגבלת התפקיד ל"כתב" והגבלת ההסכם לתחום הטלוויזיה ולא לרשתות חברתיות בכלל או פייסבוק בפרט (בהתאם לחוסר החשיבות שייחסו התובעות אותה עת לפייסבוק; ע' 130, ש' 4-1); הימנעות התובעות מהוספת התייחסות לדף בכל תיקוני הסכם ההעסקה במשך השנים; כל אלו פועלים לחובת התובעות.

97.1.3. בנוסף, לתובעות לא היתה מעולם מדיניות רשמית לגבי העברת חשבונות מדיה חברתית (עמ' 77, ש' 22-29) והעד הלאומי אף העיד כי לא ידוע לו על נוהל בנושא בהווה (עמ' 102, ש' 22-21). גם עובדה זו פועלת לחובת התובעות.

97.1.4. מסקנת המבחן הזה של המשפט האמריקני תומכת כשלעצמה בדחיית התביעה. המשך בחינת המבחנים הרלוונטיים מטה הינו לשם הזהירות בלבד.

97.2. מי יזם והקים את החשבון: אין חולק שבענייננו – הנתבע. מבחן זה תומך בדחיית התביעה.

97.3. האם הקמת החשבון היתה חלק מהגדרת תפקידו: Park & Abril מציעות כפרמטר ראשון לבדוק מה היתה מטרת ההעסקה של העובד. כשמטרת ההעסקה היתה ניהול חשבונות מדיה חברתית, תיטה הכף למעסיק. אם ניהול מדיה חברתית לא היה חלק קריטי מהגדרת התפקיד (בענייננו) – תיטה הכף לטובת העובד – הנתבע. (Park & Abril, עמ' 588-589)

97.4. מי תחזק ותפעל את החשבון: בענייננו – הנתבע. ראו ס' 30 לעיל וס' 57 לתצהיר לרר. מלוא התפעול והעלויות של הדף היו על כתפי הנתבע. הנתבע עבד לילות כימים בתפעול הדף, הוציא כספים מכיסו הפרטי ושילם לאחרים עבור תחזוקת הדף. ראו גם את התחמקותו של עד התובעות, שלא הצליח לנקוב בשמו של אפילו עובד אחד שלהן שקיבל שכר לניהול דף הפייסבוק מעבר לנתבע ולאדם שפיר לו שילם הנתבע (ע' 33, ש' 24 – ע' 34, ש' 31)

הנתבע נשא גם לבדו, או כמעט לבדו, בעלויות ניהול החשבון: ראו ס' 28 לעיל; ס' 41 לתצהיר לרר. ראו לדוגמה גיוס כ-100,000 ש"ח באתר Headstart לתמיכה בפעילויות שונות (ס' 35 לתצהיר לרר), גיוס כספים לקידום ממומן בעצמו ולא באמצעות התובעות (ס' 47 לתצהיר לרר ונספח 4 לו), תשלום למי שנתבקש ע"י הנתבע לתפעל עימו את הדף (ס' 46 לתצהיר לרר ותצהיר

⁷ Susan Park & Patricia Sanchez Abril, *Digital Self Ownership: A Publicity-Rights Framework for Determining Employee Social Media Rights* 53 Am. Bus. L.J. 537 (2016). (להלן: Park & Abril).

⁸ ראו למשל: Wayne Chang & Paul Cowie, *Who Owns Your Online Persona?*, 18 *Cyberspace Law*. 7, at 7 (2013); Jasmine McNealy, *Who Owns Your Friends?: Phonedog v. Kravitz and Business Claims Of Trade Secret In Social Media Information*, 39 *Rutgers Computer & Tech. L.J.* 30, at 53-54 (2013); Michael Furlong, *Putting A Price On Friendship: Examining The Ownership Battle Between A Business' Social Media Networks, And The Humans That Operate Them* 47 *J. Marshall L. Rev.* 745, at 767 (2013); Robert J. Kolansky, *Can We Really Ascribe A Dollar Amount To Interpersonal Communication? How Phonedog V. Kravitz May Decide Who Owns* ללקוחותיהם. ראו למשל: <https://www.louderbackgroup.com/thewrit-blogs/2017/9/28/do-you-own-your-social-media-account>; וכן <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=ff38f81c-e361-44bd-b8bc-143beb9adfc2>

⁹ Hugh McLaughlin, *You're Fired: Pack Everything but Your Social Media Passwords*, 13 *Nw. J. Tech. & Intell. Prop.* 87 <http://scholarlycommons.law.northwestern.edu/njtip/vol13/iss1/4>

שפיר), מימון הפגנות שסוקרו הן בדף והן בתכנית (ס' 48 לתצהיר לרר) ועוד ועוד

הנתבע (עובד שלא בדרגת מנהל) העיד, כי לא היסס שלא לקיים את הנחיות מנכ"ל התובעות, אם סבר אחרת ממנו (ע' 268, ש' 19-26): "ש. איפה, איפה אמרת לא למנכ"ל? ת. לדעתי יש פה שני מקרים שבהם אמרתי לא, ש. למנכ"ל? ת. בשפה מנומסת. כן, תשמע, כשהמנכ"ל בקבוצת Facebook [צ"ל – Whatsapp, הח"מ] משתתף בשיחה וזורקים סרטון ואומרים לך תשים ואתה לא שם אותו, כן. התשובה היא כן." [כלומר, "כן, אמרתי לא למנכ"ל." הח"מ].

עת נחקר, ניסו התובעות להציג כאילו הסכים הנתבע למרותו של מנכ"ל התובעות. אלא שיש לזכור שמדובר בעובד המתדיין מול מנכ"ל תאגיד שידור בעל כוח רב, כאשר שוררת ביניהם הבנה והערכה הדדית. אותו עובד שמח להתייעץ עם המנכ"ל ולקבל את עצותיו ככל שהדבר אפשרי (עדות לרר ע' 269, ש' 16-12). ובכל זאת, עת מבקש המנכ"ל שהעובד יבצע פעולה שאינה מקובלת עליו, עונה לו העובד בנימוס, אך נמנע ואינו מבצע אותה. כלום יש ברור מכך?

גם בעלי תפקידים בתובעות, מהזוטרים וכלה בבכירים ביותר (המנכ"ל, מר גולן יוכפז) ראו בדף הפייסבוק – "הדף שלך" (של הנתבע). (ס' 57.8-57.12 לתצהיר לרר).

כאמור לעיל, אף בית הדין הנכבד הוטרד מכך שכשארעו אירועים דרמטיים שהשפיעו על הדף ועל חביותיו, איש ממנהלי הערוץ לא היה מודע להם (ע' 302, ש' 15-13).

לכן, מסקנת מבחן זה תומכת בדחיית התביעה.

97.5. מי אחז בפרטי הגישה לחשבון ומי שלט בו: פרטי הגישה היו בידי הנתבע. ראו ס' 29-32 לעיל. לא רק שהנתבע היה האדמין היחיד בדף לכל משך פעילותו (ס' 57.1 לתצהיר לרר) אלא שבידי התובעות לא היו מעולם פרטי הגישה לחשבון (וזו בעצם תביעתן). הכניסה לניהול הדף היתה תמיד רק מהדף הפרטי של הנתבע בפייסבוק (ס' 68.6 לתצהיר לרר). באשר לשליטה, הוכח כי השליטה בתכני הדף היתה בידי הנתבע בלבד. מבחן זה, האם למעסיק היתה שליטה בחשבון (access and control). מוגדר בידי Park & Abril כמבחן מרכזי ביותר (שם בעמ' 593-592).

לכן, מסקנת מבחן זה תומכת בדחיית התביעה.

97.6. האם החשבון נשא את שם המעסיק בלבד: התשובה שלילית. הנתבע השתמש בשם שהגה - "הצינור" – הן לדף והן לתכנית. אין אזכור לתובעות בשם החשבון. כאמור, גם עת שונה שם התכנית ל"צינור לילה", נותר שם הדף "הצינור" ולא שונה כפי שהיה נעשה לו אכן נועד הדף רק לשרת את התכנית. בצילום הדף ("ההוכחה" שצירפו התובעות לבעלותן, נספח 3 לתצהיר הלבד) עולה כי בשורת "אודות" רשום: "כל ערב ב-20:22 בערוץ 10. אתר הויראלי שלנו – "התולעת". כלומר, "אודות" מפנה הן לערוץ 10 והן לאתר האינטרנט הפרטי של הנתבע באותו היקף (בניגוד לטענת התובעות בס' 61 לסיכומיהן). גם מבחן זה לא יסייע לתובעות.

98. מכאן, גם לפי מבחני הפסיקה האמריקנית הדף יישאר בידי הנתבע ויש לדחות את התביעה.

99. להשלמת התמונה של הפסיקה הזרה, נתייחס להחלטה הבודדת עליה ביקשו התובעות להסתמך, עניין CTLI החלטה בודדת שאינה רלבנטית לענייננו, כפי שנראה.

100. בניגוד לענייננו, ולפסקי הדין שצוטטו לעיל, עניין CTLI כלל לא עוסק בשאלה של בעלות או זכויות בחשבון מדיה חברתית במסגרת יחסי עובד מעסיק. זהו הליך הסדר נושים (Chapter 11) שבו נאבק בעל השליטה בחברה שקרסה כנגד הסדר הנושים שהציע בעל מניות המיעוט בחברה במסגרתו יאבד בעל השליטה שגרם לקריסת החברה את אחזקותיו בה ובעל מניות המיעוט יזרים כסף ויקבל את השליטה בחברה. השאלה המשפטית היחידה שנדונה היא האם חשבונות מדיה חברתית יכולים בכלל להיות חלק ממסת הנכסים של העסק המבקש הסדר נושים (סעיף I וסעיף III(D) לפסק הדין) והשאלה העובדתית היתה האם החשבונות היו של בעל השליטה או של העסק. הקביעה השיפוטית היא שחשבונות מדיה חברתית יכולים להיות "property of the estate" לצורך דיני פשיטת הרגל.¹⁰

101. מטבע הדברים האינטרסים ששוקל בית המשפט בשאלת בעלות בחשבון מדיה חברתית בהליכי פשיטת רגל הם שונים לחלוטין משאלת יחסי עובד ומעסיק. באחד המאמרים האקדמיים על פסק הדין CTLI כותבת המחברת, כי ניסיון להקיש בענייני פשיטת רגל להליכים בתחום יחסי עובד מעסיק הקשורים לחשבונות מדיה חברתית שקול "לנסיון להכניס בכח בורג מרובע לתוך חור עגול".¹¹ בהליכי הסדר נושים, בית המשפט נוטה לבחון בעין מחמירה את נסיונו של בעל השליטה ליטול לעצמו נכסים של החברה שייצאו מחוץ להסדר הנושים ויוותרו בידי הבעלים שגרם לקריסה.

102. בנוסף, ישנם גורמים מאבחנים משמעותיים נוספים: ראשית, בעניין CTLI דף הפייסבוק שימש במישרין את העסק שכן אתר האינטרנט של העסק היפנה במישרין אליו (CTLI), הערת שוליים 6,

¹⁰ ראו לדוגמה: <http://www.abfjournal.com/articles/social-media-accounts-bankruptcy-court-ruling-sets-precedent>

¹¹ A. Jamel, Mixing Business with Pleasure: Evaluating the Blurred Line Between the Ownership of Business and Personal Social Media Accounts Under §541(A)(1), Emory Bankr. Dev. J. 561 at 564 ("attempting to force a round peg through a square hole"). במאמר זה גם נמתחה ביקורת חריפה ומנומקת על תוצאת פסק הדין.

שלא כבענייננו). שנית, לעובדים של החברה היתה היכולת והסמכות לעשות בדף שימוש ולהעלות אליו פוסטים המקדמים אותה (**שלא כבענייננו**, שבו השליטה בדף היתה רק בידי הנתבע) (CTLI, סי' III(G) לפסק הדין וסי' (2)H)). שלישית, לעובדי החברה היתה הסיסמה וגישה לחשבון (**שלא כבענייננו**, שם, רביעית, רוב הפוסטים עסקו במפורש בחברה (expressly business related) (**שלא כבענייננו**), וחמישית, נקבע כי מטרת הדף היתה במפורש "clearly to generate revenues for the store" (**שלא כבענייננו**). בית המשפט סיווג את האינטרס של בעל השליטה כאינטרס במוניטין עסקי, שבו לא היה די. מובן כי מערך השיקולים בענייננו שונה בתכלית לאור גורמים מאבחנים אלו.

ה. הסכמת הצדדים והנוהג ביניהם תומכים בעמדת הנתבע

103. אף לפי ההסכמים החתומים בין הצדדים, כמו גם התנהלותם בפועל, על הדף להיוותר בידי הנתבע.
104. **הסכם ההעסקה דנא נוסח בידי פרקליטה של התובעת 2** (ע' 51, ש' 19-23) העוסקים בתחום התקשורת, המדיה, הדיגיטל וזכויות היוצרים. התובעת 2 הינה גוף תקשורת רב עוצמה. **למולם עמד בחור צעיר, עובד זוט**, המקווה להרוויח 7,500 ש"ח בלבד, **שלא היה מיוצג** אך מאוד רצה לעבוד בתחום התקשורת. חוסר איזון זה מלמד כיצד יש לקרוא את הסכם ההעסקה ולפרשו כנגד מנסחיו.
105. מאוחר יותר ערכה התובעת 2 מספר תיקונים בהסכם ההעסקה. בכל התיקונים הללו, התובע לא היה מיוצג, והמסמכים נערכו בידי עורכי דינה של התובעת 2. אולם זו, גם כאשר כבר היתה מודעת לגמרי לדף ולהצלחתו, לא ביקשה מעולם לקבוע כי יש לה זכויות כלשהן בדף, ולא בכדי. **ההתעלמות הרועמת מנושא חשוב זה מדברת בעד עצמה, גם כאן – כנגד המנסח**.
106. **יוזכר כי כלל הפרשנות נגד הצד שניסח מסמך משפטי הוא עתה מצוותו המפורשת של המחוקק**, וראו סעיף 25(ב1) לחוק החוזים, חלק כללי, תשל"ג-1973.
107. ההסכם המקורי (נספח 1 לתגובה), מלמד כי מנסחיו ידעו כי יש חשיבות לנושא הבעלות בנכסי קניין רוחני (שהרי כללו בו פרק שבכותרתו מופיע ביטוי זה, אך בחרו שלא לכלול סעיף מתאים בכוננת מכוון). ההסכם אינו כולל תניית העברת בעלות בדף לידי המעסיקה, להבדיל מהסכמים אחרים בהם ידעו היטב לטפל בנושא ולקבוע סעיפי קניין רוחני ספציפיים (לדוגמא ראו נ/1).
108. העד, מר הלדמן, מנהל בכיר בתובעת 1, העיד כי סעיפי קניין רוחני הם בעלי משקל חשוב ביותר בהסכמי התובעות ועובדיהן (ע' 77, ש' 14-21), ואף הוצג לעד ההסכם נ/1 (הסכם העסקת בכיר אצל התובעות הכולל מפורשות סעיף שכזה ומראה שזו היתה התבנית (template) הנהוגה אצל התובעות).
109. בעדותו, נשאל מר הלדמן מדוע לא תוקן ההסכם והוחל במישרין על דף הפייסבוק, והשיב "כי זה ברור שזה של התכנית, למה צריך" (ע' 48, ש' 4-8). אלא שמעדותו של מר בנזימן (ע' 129, ש' 16-27 וע' 130, ש' 1-4) כמו גם מתצהיר לרר, סי' 30) עולה כי במועד הרלוונטי לא היה לאף תכנית של התובעות דף פייסבוק, וכי אותה עת "לא עניין הפייסבוק" את התובעות. לפיכך, מסקנתו של העד אינה רלוונטית למועד הנדון. מה גם, שהעד אינו מעיד מידיעה אישית אודות שארע בו.
110. בלשונו של מר בנזימן, מנכ"ל התובעת 1: "היה הבדל, וכולו נעוץ בלוח הזמנים. **גיא התחיל עם זה נורא מוקדם כשאנחנו, אני מודה, Facebook לא עניין אותנו אז**." (ע' 129, ש' 20-19; ע' 130, ש' 3-1).
111. הסעיף "המשמעותי" היחיד שאותר בידי התובעות, היה סעיף שמחייב את העובד להחזיר למעסיקתו את תוצרי העסקתו בעת סיום העבודה. אין לנתבע התנגדות להחזיר לתובעות את קטעי הוידאו (הלא רבים) של התכנית שנכללו בדף – והדבר אף הוצע לנתבעות במפורש (לדוגמא ראו סי' 9 למכתב ב"כ הנתבע, נספח 8 לתצהיר התובעות וכן סי' 18 ו-22 למכתב נספח 6 לתצהיר), אלא שזכויות הניהול בדף אינן "תוצר של העסקתו" ולכן לסעיף זה אין כל רלוונטיות, ככל שהתובעות מבקשות מהעובד ש"יחזיר" להן נכסים שלא היו תוצרי העסקתו, כבענייננו!
112. כיוון שכך, אין החוזה או הדין מחייבים את הנתבע "להחזיר" זכויות ניהול כדרישת התביעה.
113. בניגוד לרושם שהתובעות מנסות ליצור, **הוצגו בפני בית הדין הנכבד ראיות רבות לכך שפתיחת וניהול דף הפייסבוק לא היתה במסגרת יחסי ההעסקה בין הצדדים** (תצהיר לרר, פרק א.1, א.2, א.3 ו-4; תצהיר בנזימן, סי' 7-3; תצהיר שפיר, סי' 6-5; תצהיר גלבוט, סי' 3-2 ו-5; הסכם ההעסקה נספח 1 לתצהיר לרר; ועוד).
114. בנסיגון להחלף מן המיצר, מנסות התובעות להיאחז באמירות כאלו ואחרות של מר בנזימן בעדותו. תשומת ליבו של בית הדין הנכבד מופנית לכך שמדובר במי שהיה מנכ"ל התובעת 2 ומי שפרנסתו כיום תלויה בתובעות. העובדה שאדם במצב זה הרהיב עוז והצהיר את האמת, בהצהרה שעלולה לפגוע בו, אומרת דרשני. עצם מתן התצהיר מהווה צעד בעל משמעות רבה, ואין להתפלל כי העד, עת עמד תחת לחץ ישיר של מעסיקתו בעבר ואולי בעתיד (ונציגיה שנכחו באולם), כשפרנסתו העתידית תלויה בה כאחד משלושת הערוצים המסחריים היחידים בישראל, נזהר בדבריו והיה חד פחות מאשר כתב בתצהירו, עת ביטא את הדברים כפי שהבין אותם. גם כך, **לא נסתרו הטענות המרכזיות של הנתבע**: כי הנתבע לא קיבל כל שכר או הפחתת עבודה עבור הפינה, כי פתיחת הדף לא היתה לבקשת המעביד, כי הנתבע לא קיבל שכר עבור עבודתו בדף, וכי המעביד לא עסק כלל בדף. עוד הוכח שהדף והתנהלותו

היו שונים לחלוטין מהתנהלותם של כל יתר הדפים של תוכניות ערוץ 10. חברת נענע10 (בהמשך 10.tv) היתה אחראית מטעם התובעות על ניהול דפי תוכניות הערוץ – אך לא על הדף דנא. אנשי נענע10 פתחו, שנים לאחר פתיחת הדף דנא, דפי פייסבוק עבור תוכניות הערוץ. מעת פתיחת הדף ועד עצם היום הזה, לא היו נציגי נענע/10.tv אלו שניהלו את הדף או העלו אליו תכנים, אלא היה זה הנתבע או מי מטעמו (שהוכח כי קיבלו מהנתבע תשלום עבור עבודתו זו).

115. התובעות לא הציגו אפילו תצהיר אחד של מי שנטל חלק פעיל בעובדות הרלוונטיות בעת העסקת הנתבע, בעוד שהנתבע הגיש 4 תצהירים שעניינם הוא זה.

116. קל וחומר, ששומה על התובעות להגיש תצהירים של עובדיהן ומנהליהן, ובית הדין הנכבד יתבקש ליתן את דעתו לכך שהתובעות בחרו להמנע מלהעיד עדים רלוונטיים (מנכ"ל בהווה או בעבר, למשל)

117. לבסוף, נזכיר כי מההתנהלות של הצדדים בכל השנים עולה הסכמה לכך שמלוא השליטה בדף היתה בידי הנתבע. שליטה במונח הכפול: הן באשר להיות הנתבע האדמין היחיד, שאינו חולק סמכויות ניהול עם התובעות או מאפשר להן גישה ישירה לדף, בניגוד מוחלט לדפים שלהם, והן באשר להיותו של הנתבע הפוסק היחיד באשר לתכני הדף, שוב, בניגוד מוחלט לדפים של עסקים שבהם העובד כפוף להחלטות מנהליו בכל עניין.

ז. העמדת דברים על דיוקם – התייחסות נוספת לאמירות בסיכומי התובעות

1. תרומת התובעות לדף הפייסבוק והטענה כי מעת לעת השתמש דף הפייסבוק בתכני התכנית, ולהיפך

118. אין חולק, כי מעת לעת העלה דף הפייסבוק תכנים שהיו קשורים בתכנית הטלוויזיה. אין חולק גם שמעת לעת נהנתה התכנית מנושאים ו"סיפורים" שהגיעו באמצעות דף הפייסבוק או נוצרו אצלו. בשל העובדה כי מנחה התכנית גם ניהל את הדף, שירתו האחד את השניה, ולהיפך.

119. מוצג ת/9 (ועדות שפיר ע' 194, ש' 12-15) מוכיח כי התכנית נעזרה בדף כדי ליצור "לידים", תכנים שהגיעו דרך הדף שימשו את התכנית. בדומה, כעולה מחוות דעת המומחה, גם תכנים שהיו בתכנית עשה בהם הדף שימוש. שתי המדיות שימשו במקביל ועזרו להפרות אחת את השניה.

120. אלא שכעולה מאותה חוות דעת ממש, היו הבדלים מהותיים בין התכנים שנכללו בהם, וגם מעדות לרר התברר (עוד בשלב מוקדם) שקהל הגולשים שקרא בדף לא היה זהה לקהל צופי התכנית. לכן, למשל, הבין הנתבע "מהר מאוד שאין טעם" לכלול בתכנית הפניות לדף הפייסבוק, שכן אין בכך כל תועלת (ע' 225, ש' 24-9; ע' 227, ש' 23-31; ע' 234, ש' 16-29; ע' 297, ש' 1-18).

121. לכן, עצם עובדת קיומו של קשר בין הדף לתכנית אין בו כדי להביא לקבלת התביעה.

122. בניגוד לטענת התובעות בס' 24 לסיכומיהן - מהראיות לא עולה כי הערוץ "מימן את הדף באופן עקיף, באמצעות מתן קרדיט בתכנית לגורמים שונים". ההיפך הוא הנכון. הנתבע העיד, בעדות עקבית שלא נסתרה, כי כל שעניין את אותם הגורמים שתרמו מזמנם וממרחם לדף הפייסבוק היה **קבלת קרדיט, שיתופים ואזכורים בדף הפייסבוק ולא בטלוויזיה** "כי זה כבר נותן להם לייקים ועוקבים והופעות בטלוויזיה זה היה נטל מבחינתם" (ע' 240 ש' 9-16; ע' 245, ש' 9-24). לשיטת התובעות הרי שאף הטלוויזיה הצרפתית (וראו ס' 44 לסיכומיהן) יכולה לתבוע בעלות על דף הפייסבוק בעקבות הראיון שקיימה עם הנתבע ואשר קידם את הדף...

123. אשר לטענת התובעות בס' 24 לסיכומיהן כאילו ממוצג ת/9 עולה ש"עובדי התכנית...פעלו במסגרת "סידור עבודה", שחלק ממנו היה הפעלת משמרות לבדיקת דף הפייסבוק ולהפעלתו" הרי שלא דוברים ולא יער. ראשית, מדובר במוצג שהוגש ללא עד (ואף מר שפיר הבהיר כי הוא אינו זוכר מוצג זה - ע' 194, ש' 5) כך שלא ניתן להסתמך על תוכנו כראיה. לגופם של דברים, ת/9 אינו מזכיר ולו במילה את דף הפייסבוק ואף מעדות שפיר עולה כי עובדי התובעות 2 לא תפעלו את דף הפייסבוק אלא עברו **בעיקר על תיבת המייל של התכנית** (ע' 194, ש' 13-15).

2. מעמדו של הנתבע בעת החתימה על ההסכם

124. התובעות, במטרה לזרוע מוץ בעיני בית הדין, מתייחסות לנתבע לכל אורך הדרך כעובד בכיר. לדוגמא, ס' 5 לתצהיר ה'לדמן - "אציין כי המשיב היה עובד בכיר של המבקשות, עובדה שבאה לידי ביטוי בין היתר בסמכויות שניתנו לו בתחומי עבודתו וגם בשכרו הגבוה שהגיע כדי 45,000 ש"ח".

125. אמירה זו באה בכדי לבסס את הטענה כי משפעל הנתבע בדף, הרי יש לראותו כאילו עשה זאת "מטעם התובעות". **אלא שאמירה זו – כך התברר – פשוט "אינה נכונה", בלשון המעטה.**

126. תפקידו הראשון של הנתבע, בעת תחילת עבודתו אצל התובעות 2 (ואצלה בלבד) היה "כתב". הא ותו לא (נספח 1 לתצהיר לרר, ס' 12 להסכם ההעסקה, שתחולתו ב-1.8.2005). משכורתו החודשית היתה רק 7,500 ש"ח **ברוטו** (ס' 16 להסכם). בהחלט לא תנאי העסקה של "עובד בכיר", וגם עד התובעות הסכים עם אמירה זו (ע' 46, ש' 1-6).

127. ב-30.3.2008 (אחרי שהדף כבר תופעל) נחתם התיקון הראשון להסכם ההעסקה, שהעלה את שכר

הנתבע ל-9,000 ש"ח ברוטו, בלבד (רטוראקטיבית מה-1.3.2006). זאת, כאשר הפינה החלה משודרת ב-2007). התיקון לא התייחס לדף הפייסבוק. הנתבע אף העיד, בעדות שלא נסתרה, כי "אני קיבלתי העלאת שכר לפני עליית הפינה, וקיבלתי אותה על עבודתי ככתב ספורט" (ע' 281, ש' 26-27). גם העד בנוימן העיד כי הנתבע "לא קיבל תוספת על הפינה" (ע' 124, ש' 3) וכן העיד כי "הסיכום היה שגיא לא מקבל לא כסף וגם לא פנאי במהלך השבוע שבו הוא היה צריך להיות עורך הספורט, ולכן שימצא את הזמן החופשי שלו, סוף שבוע, לילה, זה היה הסיכום העקרוני..." (עמ' 124, ש' 28-30)

128. ההצעה לפינה החדשה הוצעה על ידי הנתבע בשנת 2007 ובאותה השנה הוקם כבר הדף. זאת, כאשר אותה עת מרוויח המשיב שכר של 9,000 שח ברוטו, בלבד. בהחלט לא "עובד בכיר".

129. ב-30.3.2008 נחתם התיקון השני להסכם, שאף הוא לא התייחס לדף, והעלה את שכרו של הנתבע לסך של 12,000 ש"ח ברוטו בלבד, החל ב-1.7.2007. (וראו ס' 1 לתיקון השני).

130. רק ב-2013, לפי התיקון השלישי להסכם ההעסקה, עלה שכר הנתבע ל-40,000 ש"ח ברוטו, זאת רק כשש שנים (!) לאחר פתיחת דף הפייסבוק. לתקופה קצרה, היה שכרו 45,000 ₪ ואז ירד חזרה.

131. כלומר, מן הראוי לדחות את כל הטענות המתבססות על היותו של הנתבע "בכיר" אצל התובעות כאלמנט המעניק להן זכות כלשהי במעשה ידיו בתקופה בה לא היה בכיר, ובמיוחד כאשר הדבר לא היווה חלק מיחסי ההעסקה ולו התובעות חפצו בכך – יכלו לקבוע זאת בהסכמים אותם ניסחו.

3. "אי הדיוקים" בעדותו של מר הלמן

132. מחקירת מר הלדמן, עולה כי הלה היה נגוע בכוונת מכוון אחת בלבד, והיא "לייצג את ערוץ 10" (כלשונו שלו), להבדיל מאמירת דברים הידועים לו מידיעה אישית. העד הצהיר על עובדות שהתברר שלא היו ידועות לו מידיעתו האישית; על דברים שהתבררו בחקירתו כ"לא נכונים"; הניח הנחות והסיק מסקנות שלא היו מבוססות עובדות (אך הצהיר עליהן כאילו הן מידיעתו האישית), וכשחקר על כך, יצא המרצע מן השק – "אז אני מייצג פה את ערוץ 10" (ועל כך נאלץ בית הדין הנכבד להבהיר לעד – "אתה לא מייצג את ערוץ 10 ... אתה מעיד...") (ע' 75, ש' 26-12). להלן נציג אך מעט מזער מהדוגמאות המראות עדות פסולה זו (רק בשל מגבלות המקום, שכן קיימות רבות אחרות).

133. כך למשל הצהיר מר הלדמן בתצהיר שצורף לבקשה בפה מלא אודות עובדות שהתרחשו בעת פתיחת דף הפייסבוק על ידי הנתבע. אלא שבחקירתו נאלץ להודות, כי **מדובר בארוע שארע בתקופה ביחס אליה לא היתה לו ידיעה אישית בנושא** (ע' 34, ש' 29-28). כשניסה להתעקש כי הוא אוחז בידיעה אישית בנושא, נאלץ להודות כי **"ידיעה" זו צמחה לו משום ש"עשה like ל"הצינור"...** (ע' 35, ש' 8). זה היה המקור "לידיעתו האישית" ביחס לעובדה כה חשובה המוצהרת בתצהירו...

134. המצהיר הצהיר (ס' 15 לתצהיר), כי **"...הפעיל המשיב את עמוד הפייסבוק, ונעזר לשם כך בעובדים נוספים של המבקשות שהועסקו בהפקת התכנית".** בחקירתו אף התבקש להבהיר מדוע יצא מנקודת הנחה ש"כל דף Facebook ששייך לערוץ 10 ... הוא דף של התכנית" והשיב שהדבר נובע מכך שהיו עובדים אחרים (של התובעות) שתיפעלו את הדף (ע' 33, ש' 23-22; ע' 34, ש' 16-12).

אלא, שמחקירתו התברר **שאינו מכיר ולו עובד אחד של התובעות שנכלל בהצהרה כללית זו...** העד נתבקש להציג שמות של עובדים ספציפיים עליהם ביסס את טענתו, אלא שכשל והתחמק משך דקות ארוכות (ראו מע' 33, ש' 22 ועד ע' 37, ש' 14, לדוגמא). העד לא הצליח לציין ולו שם ספציפי אחד, אלא את הנתבע ואת מר אדם שפיר (שהנתבע היה זה ששילם לו עבור הפעלת דף הפייסבוק). הוסיף העד והתחמק בחקירתו ("אז אני אענה את זה בתשובה כללית...") (ע' 35, ש' 21), "לא, לא עסקתי בניהול של תוכניות ספציפיות" (ע' 36, ש' 4) וכן - "זה היה איזה common knowledge... (ע' 36, ש' 18)). נושא זה סוכם בכך שהעד, סמנכ"ל הכספים והמצהיר היחיד מטעם התובעות, נשאל: **"האם ידוע לך על הסכם עבודה של אחד העובדים בחדשות 10 שכלל את המילה "דף ה-Facebook הצינור"?** והשיב חד משמעית, כי **"לא ידוע לי על הסכם כזה"** (ע' 40, ש' 6-4).

135. אילו היו בידי התובעות הסכמים של עובדיהן שזה היה תפקידם או שאכן פעלו בשמן בדף הפייסבוק, לא היה קל מהבאתם בפני בית הדין. שתיקה רועמת זו אומרת דרשני, ויש לפרשה כנגדן.

136. מעבר לאי הכרת העובדות, מסתבר כי **מר הלדמן גם "אינו מדייק" בעובדות שאמורות להיות בידיעתו האישית.** לדוגמא - בתחילת חקירותיו ציין כי היה דירקטור בנתבעת 2 החל מ-2006, אלא שכאשר הוצג בפני העד תדפיס רשם החברות של התובעות 2, התברר כי בתדפיס מצויין שהעד היה דירקטור בנתבעת 2 החל מ-2011, ולא כפי שהצהיר. (ע' 37, ש' 36-15). כמובן שכאשר הדיון מתמקד באירועים שאירעו בשנים 2007-2008, להבדיל זה חשיבות, מעבר להשלכתו על אמינות העד.

ח. הסעדים הנדרשים הינם חריגים ו"תוקפניים"

137. עיקרה של תביעה זו אינה בפיצוי כזה או אחר, אלא בסעדים שמטרתם שינוי מצב שהיה נקוט מזה כ-10 שנים, לרעה; בניגוד לסטטוס קוו ששרר החל מפתיחת הדף ועד היום.

138. התובעות מעולם לא אחזו באמצעי השליטה בדף ולא היו יכולות להעלות תכנים לדף, אלא לאחר אישורו של הנתבע. הבקשה "להשיב לידיהן" סמכויות אלו, נועדה לטשטש עובדות אלו בעיני הקורא, ובית הדין הנכבד מתבקש לשים את ליבו לכך, ולא להתיר לתובעות את שאינו שלהן.

139. אם לא די בכך, הרי מדובר בתובעות שהביעו לאורך השנים את חוסר העניין שלהן בדף, ורק כאשר הודיע להן הנתבע כי הוא עובר לעבוד אצל מתחרה, מיהרו להגן "על נכסיהן". זאת, כשהדף הוא דם מדמו של הנתבע וזועק "גיא לרר". כפי שהוכחנו מעלה – הנתבע היה יוזם ומקים הדף (שנים לפני שהתובעות הבינו את חשיבותו של דף כזה), הוא היה מנהלו היחיד והעקבי של הדף לאורך יותר מעשר שנים, לתובעות לא היה כל אדמין בדף, הנתבע היה זה שהחלטותיו קבעו מה יופיע בדף, היחיד שהוציא כספים מכיסו (כאדם פרטי ועובד זוטרי) כדי לממן את הדף והוצאותיו ואילו כעת מבקשות התובעות "להחזיר לידיהן" דבר מה שמעולם לא היה שלהן!

140. כפי שהראינו מעלה, מדובר בתובעות שהתכוונו היטב להגשת התביעה ובכל זאת בחרו להגיש רק את עדותו של עד אחד (שאינו יודע את העובדות מידיעתו האישית) ולהתעלם מעדים אחרים שבשליטתם שיכלו לשפוך אור על הנסיבות, שכן עדותם היתה פוגעת בהן.

141. מנגד, הנתבע הגיש 4 תצהירים, אחד מהן של מי שהיה סמנכ"ל ומנכ"ל התובעות ועדיין מבקש להמצא עימן בקשרי עבודה. וכן צירף הנתבע חוות דעת מומחה (בלא שהוגשה חוות דעת נגדית).

142. אין זה ראוי ליתן סעדים כל כך "תוקפניים", משני סטטוס קוו שעמד ללא שינוי משך כ-10 שנים, בוודאי לא על סמך תשתית ראייתית קלושה כל כך.

ט. סוף דבר

143. התובעות כשלו לחלוטין בהוכחת תביעתן, ולא הביאו ראיות לביסוס גרסתן. הן הסתפקו בעד בודד, חסר ידע רלוונטי ונמנעו מסיבות מובנות מהעדת עובדיהן, מנהליהן ומי שמכיר את העובדות.

144. העילות המהותיות להן טענו התובעות קלושות, לכל היותר. ניתוח הדין המהותי כולו לטובת הנתבע, וזאת אף מעבר לחובת ההוכחה המוטלת על התובעות, בה כשלו לחלוטין.

145. נסיונן של התובעות לשכתב את ההיסטוריה דינו להיכשל. שומה על בית הדין הנכבד לשקול את העובדות והנסיבות כפי שהיו ידועות במועד ההתרחשויות בהן עוסק תיק זה, הקמת הדף בידי הנתבע, בעת בה טרחה התובעת 2 לוודא שלא תשלם עבור עבודת הנתבע הקשורה בפינה (ומקל וחומר גם לא עבור אלפי השעות שהשקיע בפייסבוק) ולא ב"משקפיים" של היום, הכל כפי שהוכח בפניו.

146. טרם נסיים חשוב יהיה להדגיש את התנהלותן של התובעות בהליך זה. מעסיק, אשר מתנער מחובתו לשלם תמורה לעובד עבור עבודה אלא דורש שמעשיו של העובד לא יהוו חלק מהעסקתו אצלו, אולם בדיעבד מנסה לנכס לעצמו את תוצרי אותה עבודתה ממנה התנער – ראוי יהיה שבית הדין הנכבד יביע את שאט נפשו ביחס להתנהלות כגון זו.

147. יש לזכור כי בעוד התובעות מתייחסות אל הדף כאל זכות כלכלית, אצל הנתבע, שגם עבורו יש לדף משמעות כלכלית, יש לדף משמעות חשובה הרבה יותר: הדף הזה הוא ליבו ודמו. מפעל חייו. אל לבית הדין ליתן יד לגזל מפעל חייו של הנתבע בידי מעסיק שלא התעניין בו ולא רצה לשלם עבורו בכלל, ובעילות כה קלושות כעילת תובענה זו – על אחת כמה וכמה.

148. עוד יתבקש בית הדין הנכבד, עת ידחה את התביעה, להתחשב בכל הנסיבות, בפעולתן הלא תקינה של הנתבעות בקשר עם הראיות הנוספות שהכניסו לתיק ובעול הכבד שהושת על הנתבע שנאלץ לפגוע בפרוייקט החדש שעמד בפניו (ובמקום זה תשומת ליבו הוסטה למקומות אחרים, עת השקיע משאבים רבים כלכליים ואחרים שפגעו בו), ולפסוק הוצאות משמעותיות לטובת הנתבע בהליך זה.

עו"ד גבריאלה שורץ
מ.ר. 45050

ד"ר הלל סומר, עו"ד
מ.ר. 16439
באי-כח הנתבע

עו"ד יורם ליכטנשטיין
מ.ר. 16832